

AASTAARUANNE 2022

Lätikeelse originaalteksti tõlge*

Riia, 2023

* Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on läti keeles koostatud originaalversiooni tõlge. On tehtud kõik võimalik, et tõlge vastaks täpselt originaalile. Siiski on raamatupidamise aastaaruande originaalversioon teabe, arvamuste ja seisukohtade tõlgendamisel tõlke suhtes ülimuslik.

SISUKORD

TEAVE ÄRIÜHINGU KOHTA.....	3
MISSIOON, VISIOON JA PRIORITEEDID	3
NÕUKOGU	5
JUHATUS.....	6
TEGEVUSARUANNE	7
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	12
KASUMIARUANNE	13
KOONDKASUMIARUANNE	13
FINANTSSEISUNDI ARUANNE	14
OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	15
RAHAVOOGUDE ARUANNE	16
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	17

Aktsiaselts Gaso

Registrikood	40203108921
Registreerimiskuupäev ja -koht	01.12.2017, Riia, ärireister
Aadress	Vagonu iela 20, Riia, Läti, LV-1009
Veebisait	www.gaso.lv
Majandusaasta	1. jaanuarist 31. detsembrini 2022

Aktsiaselts Gaso (edaspidi: Gaso või ettevõtte) on asutatud 22. novembril 2017 gaasijaotussüsteemi käitamise eraldamisega aktsiaseltsist Latvijas Gāze (edaspidi: Latvijas Gāze) kooskõlas Euroopa Liidu ja riigi gaasijaotussüsteemi sõltumatuse nõudega. Gaso ainuaktsionär on Latvijas Gāze.

Gaso on Lätis ainus maagaasi jaotussüsteemi käitaja ning tagab, et lõppkliente varustatakse maagaasiga ülekandesüsteemist.

Gaso tagab jaotustaristu arendamise, maagaasiühenduste paigaldamise, süsteemi käitamise, maagaasi mõõtmise ja avariiteenistuse töö.

Gaso tagab, et kõigil maagaasituru osalistel on võrdsed võimalused ja nüüdisaegsed töövahendid maagaasituru käigushoidmiseks.

Gaso tegutseb ainult Lätis ja on täielikult reguleeritud äriühing.

MISSION, VISION JA PRIORITEEDID

MISSION

Tagada maagaasi jaotussüsteemi stabiilsus ja töökindlus kogu Läti territooriumil.

VISION

Olla usaldusväärne jaotussüsteemi käitaja teenuse kvaliteedi, klienditeeninduse ja süsteemi hooldamise valdkonnas.

VÄÄRTUSED

- ohutu töökeskkond;
- asjatundlik ja ühtne meeskond;
- kestlik areng;
- kutsealane koostöö.

KESTLIKKUS

Gaso on sotsiaalselt vastutustundlik reguleeritud ettevõtte, mis kannab hoolt majandusharu üldise arendamise ja oma töötajate arengu, samuti tehnoloogiaprotsesside keskkonnamõju eest. Ettevõtte tunneb oma majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnamõju eest vastutust ning püüab igas tegevuses leida kestlikke lahendusi ja pakkuda klientidele teenuseid, mis aitavad kliimamuutusi leevendada või välistavad need.

EESMÄRGID

- tagada riigi gaasijaotussüsteemi ohutu ja pidev töö;
- pakkuda kliendikeskseid lahendusi;
- tagada ettevõtte tõhus töö.

GASO PRIORITEEDID

Ohutu ja kättesaadav jaotussüsteemi taristu

Taristu füüsiline ohutus ja vajaliku läbilaskevõime olemasolu on ühtviisi tähtsad. Gaso pöörab suurt tähelepanu avariiteenistuse tööle, jaotussüsteemi hooldamisele ja üldsuse teadlikkusele maagaasi ohutust kasutamisest.

Digilahenduste rakendamine töö tõhustamiseks

Töö tõhustamises on suur roll infotehnoloogia (edaspidi: IT) süsteemidel ja mitmesugustel IT-lahendustel, mis aitavad tõhusalt juhtida protsesse ning rahuldavad ettevõtte tegevus- ja ärivajadusi.

Töötajate järelkasvu ja pädevuse arendamine

Arvestades et gaasivarustuse ohutus ja turvalisus on ülitähtsad, pöörab ettevõtte suurt tähelepanu tehnikaspetsialistide väljaõppele ja järelkasvule ning tööohutusele. Gaso pakub töötajale tänapäevaseid töötingimusi ning rakendab kestlikku personalipoliitikat, et saavutada head töötulemused ja tööjõu olemasolu.

Maagaasisüsteemi arendamine ja klientide võitmine

Gasu kavatses arendada võrgustikke ja võita uusi kliente uute gaasivarustusprojektide kaudu elamupiirkondades, edendada maagaasi kui mugava ja alati kvaliteetse toote kasutamist, millel on fossiilkütustest vähim kahjulikke heitmeid, ning pakkuda uusi teenuseid, et rahuldada klientide vajadused. Ettevõtte eesmärk on edendada maagaasi kasutamist transpordis, et vähem kahjustada keskkonda.

Kliendisuhete hoidmine

Gasole on oluline parandada klientidele osutatavate teenuste kvaliteeti ja kättesaadavust. Teenused on tehtud klientidele kättesaadavaks kohale tulemata. Ettevõtte teeb ka pidevaid täiustusi selleks, et teenuste osutamist kiirendada ja lihtsustada.

Finantsstabiilsus

Gasot juhitakse ja Gaso finantsstabiilsus tagatakse kooskõlas hea ühingujuhtimise tava põhimõtetega, tagades professionaalse järelevalve ning läbipaistvuse teabe kättesaadavuse kaudu.

NÕUKOGU

Nõukogu ametiaeg on 22.11.2020–21.11.2023. Nõukogu liikmetele ei kuulu Gaso aktsiaid. Teave juhatuse liikmete töökogemuse kohta on avaldatud veebisaidil www.gaso.lv. Ettevõtete registri 22.03.2023 otsusega, mis põhineb määrusel nr 833/2014, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega Ukraina olukorra destabiliseerimisel, vabastati Venemaa kodanikud Jelena Burmistrova, Oleg Tarasov, Nikolai Vasiljev, Viktor Valov ja Nikita Pozdnjakov 27.03.2023 nõukogu liikmete ametikohalt. Nõukogu viie liikme ametist vabastamine ei mõjuta nõukogu volitusi, sest vajalik kuueliikmeline kvorum on täidetud.

nõukogu esimees

Jelena Burmistrova
(kuni 26.03.2023)

nõukogu aseesimees

Aldis Pauniņš

nõukogu liige

Nikolai Vasiljev
(kuni 26.03.2023)

nõukogu liige

Oleg Tarasov
(kuni 26.03.2023)

nõukogu liige

Viktor Valov
(kuni 26.03.2023)

nõukogu liige

Guillaume Rivron

nõukogu liige

William Pierson

nõukogu liige

Yani Drider

nõukogu liige

Ekkehard Ludwig

nõukogu liige

Christian Janzen

nõukogu liige

Nikita Pozdnjakov
(kuni 26.03.2023)

JUHATUS

Juhatus ametiaeg on 22.11.2020–21.11.2023. Juhatuseliikmetele ei kuulu Gaso aktsiaid. Teave juhatuseliikmete töökogemuse kohta on avaldatud veebisaidil www.gaso.lv.

juhatuse esimees

Ilze Pētersone-Godmane

juhatuse liige

Anton Bubenov
(kuni 26.03.2023)

juhatuse liige

Joachim Hockertz

juhatuse liige

Baiba Bebre

juhatuse liige

Aleksandr Kuposov

TEGEVUSARUANNE

GasO on Läti ainus maagaasi jaotussüsteemi käitaja, mis tagab üle 376 000 kliendi varustamise maagaasiga ja hooldab 5420 km gaasijaotustorustikke. Maagaasi jaotussüsteemi teenus on kättesaadav Läti suuremates linnades: Riia, Daugavpils, Aizkraukle, Preiļi, Iecava, Liepāja, Dobeļe, Cēsis, Valmiera, Jelgava, Jūrmala, Bauska, Ogre, Jēkabpils, Sigulda, Līvāni, Rēzekne ja Saldus.

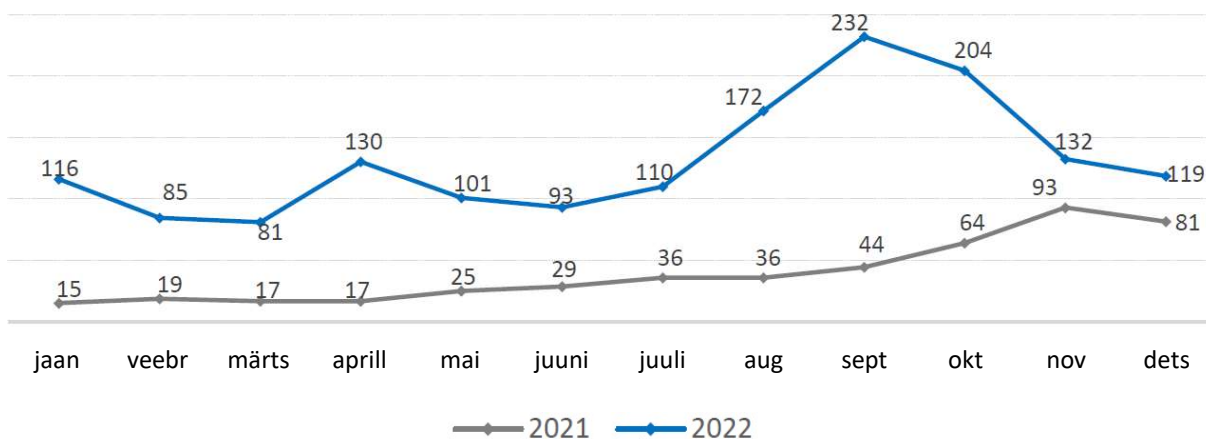
Jaotusteenused on reguleeritud ning GasO teenib tulu eelkõige jaotussüsteemi teenuse eest, mille hinna kehtestab tariifina kommunalteenuste komisjon (edaspidi: reguleerija). Jaotussüsteemi teenuse tariifi kohaldatakse individuaalselt igale tarbijale olenevalt tariifitasemest, kuhu tarbija kuulub. Seetõttu oleneb tulu peale jaotatud maagaasi koguse ka klientide jagunemisest tariifitasemete vahel. Uus maagaasisüsteemi teenuse tariif kinnitati 30. aprillil 2021 ja see jõustub 1. juulil 2021. Tariifid on kujundatud nelja ja poole aastaseks reguleerimisperioodiks, mis kestab 1. juulist 2021 kuni 31. detsembrini 2025. Arvestades maagaasi hinna olulist tõusu ja jaotatava koguse vähenemist ning lähtudes maagaasi jaotussüsteemi teenuse tariifi arvutusmetoodikast, esitas GasO 24. novembril 2022 reguleerijale maagaasi jaotussüsteemi teenuse korrigeeritud tariifid, mis jõustusid 1. jaanuaril 2023. Korrigeeritud tariifid koosnevad endiselt püsikomponendist, mille alus on ühenduse lubatud või taotletud maksimumkoormus, ja muutuvkomponendist, mille alus on tarnitud maagaasi kogus. Tariifisüsteemis on ette nähtud ka hooajaline tariif tarbijaile, kelle maagaasi tarbimine maist novembrini moodustab 85% nende aastatarbimisest. Eristavat jaotussüsteemi tariifide struktuuri ei muudetud, vaid korrigeeriti kõiki tariifi osi: muutuvkomponenti, püsikomponenti ja hooajalist jaotustariifi.

2022. aastal jätkus haldusmenetlus reguleerija nõukogu 20.08.2020 otsuse nr 109 „Kapitali tulumäär maagaasi ülekandesüsteemi, jaotussüsteemi ja ladustamisteenuse tariifiettepanekute arvutamisel“ tühistamise nõudes. Erapooletuse huvides võib kohtul olla vaja pöörduda kohtueelse menetluse küsimustega Euroopa Liidu Kohtusse. Piirkondlik halduskohus otsustas lahendada ELi kohtu poole pöördumise asja kirjalikus menetluses. Arvestades asja eripära ja keerukust, tuleb selle lahendamiseks pidada mitu istungit ning otsust ei ole veel tehtud.

2022. aastal toimus ka GasO sõltumatuse iga-aastane hindamine, mille raames auditeeriti IT-süsteemi, uuendati vastavusprogrammi, vaadati läbi 2021. aasta tulemused ja hinnati muude võetud sõltumatusmeetmete piisavust. Aruanne aktsiaseltsi GasO vastavuse kohta sõltumatuse nõuetele kiideti heaks reguleerija nõukogu 28. aprilli 2022. aasta koosolekul. Reguleerija nõukogu otsuses leiti, et GasO võetud meetmed sõltumatuse tagamiseks on olnud piisavad, ja kinnitati ilma märkusi tegemata, et GasO vastab sõltumatuse nõuetele.

TULEMUSED

Möödunud aasta oli majanduslikult keerukas nii Lätile kui ka kogu maailmale. Maagaasi hinnad tõusid oluliselt juba 2021. aasta teises pooles, kuid maailma geopoliitiline olukord 2022. aastal muutis maagaasi turuhinnad väga kõikuvaks ja ennustamatuks – märtsist septembrini kõikusid need 81 eurost MWh kohta 232 euronni MWh kohta.

Joonis 1. Maagaasi hinna kõikumine kuude kaupa, 2021–2022 (€/MWh).

Gasu poolt tarbijaile tarnitud maagaasi kogus vähenes 2022. aastal 8,6 TWh-ni ehk 31% võrreldes 2021. aastaga. See tuleneb peamiselt maagaasi kõrgest hinnast, aga ka muudest teguritest – kõrgemast välistemperatuurist kütteperioodil, soojatootmise üleminekust muudele kütustele ja energiatõhususe meetmete rakendamisest.

Joonis 2. Tarbijaile jaotatud maagaasi kogus aastatel 2018–2022 (TWh).

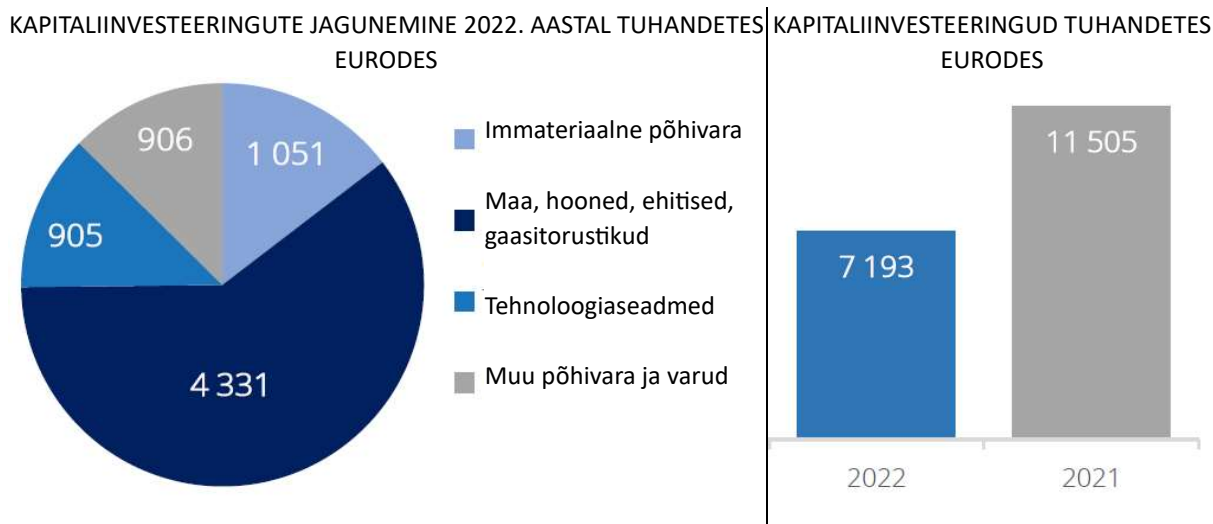
Gasu kogutulu aruandeperioodil oli 52,5 miljonit eurot ehk 11% vähem kui 2021. aasta samal perioodil. See tuleneb maagaasi tarbimise vähenemissuundumusest, mis omakorda tuleneb maagaasi hinna tõusust.

Kuna Gaso tegevus on reguleeritud, võivad regulatiivsed tariifiperioodid majandusaastast erineda. Kui tulud ja kulud erinevad tariifiperioodil lubatud summadest, siis maagaasi jaotussüsteemi teenuse tariifide arvutusmetoodika kohaselt mõjutab see edasiste tariifiperioodide tariife. Nende erinevuste arvestust peetakse nn regulatiivkontol. Esimesel reguleerija heakskiidetud tariifiperioodil, mis kestis 1. juulist 2021 kuni 31. detsembrini 2022, teeniti jaotusteenusest tulu 72,2 miljonit eurot, mis on 8,8 miljonit eurot vähem, kui kehtiva tariifiga lubatud, ja see vähenemine kajastati jaotusteenuse regulatiivkontol. Regulatiivkontol kajastatud summa mõjutab järgmisel tariifiperioodil lubatud tulu.

Gasu EBITDA vähenes 2022. aastal 10,6 miljoni euro võrra ja ettevõtte kahjum ulatus 1,8 miljoni euroni. Finantstulemusele mõjus negatiivselt maagaasi kõrge turuhind, sest Gaso ostab maagaasi tehnoloogilisel otstarbel kasutamiseks turuhinnaga, mis on seotud jaotuskeskuse hinnaga, ning Gaso kandis 2022. aastal palju suuremaid kulusid seoses tehnoloogilise tarbimise ja kadudega.

ARENDUSTÖÖ

Selleks et tagada maagaasisüsteemi pidev ja ohutu areng, pakkuda klientidele vajalikke teenuseid, võita uusi kliente ning säilitada ettevõtte töö tõhusus – võttes samas arvesse maagaasikadudest tuleneva kulu olulist tõusu maagaasi hinna tõusu tõttu –, kinnitas Gaso 2022. aastal muudetud investeerimiskava, mille kohaselt vähendati 2022. aasta investeeringuid 7,2 miljoni euro võrra.

Jaotussüsteemi ohutus on Gaso suurim prioriteet, mis nõuab pidevat süsteemi hooldust ja uuendamist. Seepärast tehakse igal aastal suurimad investeeringud gaasitorustike ja sulgemisseadmete ehitamise ja rekonstrueerimise ning tehnoloogiaseadmete rekonstrueerimise. 2022. aastal rekonstrueeriti ka suuremaid gaasi reguleerimise punkte (edaspidi: reguleerimispunkt), paigaldati tänapäevaseid konteiner-tüüpi reguleerimispunkte ning rekonstrueeriti mitu tehnoloogiliselt ja moraalselt iganenud reguleerimispunkti hoonet. Palju investeeritakse ka katoodkaitsejaamade uuendamisse ja rekonstrueerimisse, mis pikendab jaotussüsteemi metallist gaasitorustike tööiga.

Selleks et arendada gaasivarustussüsteemi ja võita uusi gaasitarbijaid nii elamu- kui ka tööstussektoris, tehakse igal aastal investeeringuid uute gaasitorustike rajamiseks. Gasole kuuluvate gaasitorustike kogupikkus suurenes 2022. aastal 39,5 km võrra, uusi ühendusi rajati ja suurimat lubatud koormust suurendati aga 1005 juhul. Kõige rohkem uusi ühendusi rajati Riia lähedal.

Kuna Gaso peab töö tulemuslikkust kestliku arengu eelduseks, jätkati 2022. aastal mitmesuguste digilahenduste rakendamist, et korraldada tööd paremini, tagada klientide rahulolu ja tõhustada töötajate tööd, samuti investeeriti IT-turbesse.

PÕHINÄITAJAD

Allpool olevates tabelites on esitatud 2022. aasta peamised majandusnäitajad.

Tegevusnäitajad	2022, 12 kuud	2021, 12 kuud	Δ	Δ%
Klientidele jaotusvõrkudes tarnitud gaas GWh	8 638	12 408	-3 770	-30%
Tarbijate arv tuh	376	387	-11	-3%
Keskmine töötajate arv	892	888	4	0,5%
Jaotustrasside pikkus km	5 420	5 381	39	1%

Finantsnäitajad tuhandetes eurodes	2022, 12 kuud	2021, 12 kuud	Δ	Δ%
Tulu	52 460	59 163	-6 703	-11%
Intressi-, maksu- ja kulumieelne kasum (EBITDA)	10 572	23 997	-13 425	-56%
EBITDA %	20%	41%		-21%
Intressi- ja maksueelne kasum (EBIT)	-1 729	11 551	-13 280	-115%
EBIT %	-3%	20%		-23%
Puhaskasum/-kahjum	-1 751	11 545	-3 296	-115%
Puhaskasumlikkus %	-3%	20%		-23%
Kasum/kahjum aktsia kohta eurodes	-0,04	0,29	-0,33	-114%
Pikaajalised investeeringud	304 335	309 936	-5 601	-2%
Varad kokku	327 762	331 306	-3 544	-1%
Omakapital	275 629	277 545	-1 916	-1%
Saadud laenud, neto	21 642	22 167	-525	-2%

Et tagada Gaso finantstulemuste võrreldav ja erapooletu esitamine, on kasutatud levinumaid majandusnäitajaid. Gaso kasutab oma finantstulemuste esitamiseks kasumlikkuse ja kapitalistruktuuri näitajaid. Arvutused põhinevad finantsaruannete andmetel.

Alternatiivsed tulemuslikkuse näitajad	Valemid
EBITDA (intressi-, maksu- ja kulumieelne kasum)	EBITDA = majandusaasta kasum + äriühingu tulumaks + finantskulud – finantstulud + põhivara kulum ja väärtuse langus
EBITDA % (EBITDA marginaal)	EBITDA % = EBITDA / kliendilepingutest saadav tulu × 100%
EBIT (intressi- ja maksueelne kasum)	EBIT = majandusaasta kasum + äriühingu tulumaks + finantskulud – finantstulud
EBIT % (EBIT marginaal)	EBIT % = EBIT / kliendilepingutest saadav tulu × 100%
Puhaskasumlikkus näitab, kui palju teenitakse klientidelt saadud igalt eurolt	Puhaskasumlikkus (%) = majandusaasta kasum / kliendilepingutest saadav tulu × 100%
Δ (perioodi muutus)	Δ = näitaja 2022. aasta aruandes – näitaja 2021. aasta aruandes
Δ% (perioodi muutus protsentides)	Δ% = A (perioodi muutus) / näitaja 2021. aasta aruandes × 100%

AVALDUS JUHATUSE VASTUTUSE KOHTA

Aktsiaseltsi Gaso juhatus vastutab ettevõtte finantsaruannete koostamise eest. 2022. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Euroopa Liidus vastuvõetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega (IFRS) ning kajastab kõigis olulistest aspektides õigesti ja õiglaselt ettevõtte finantsseisundit, tegevustulemusi ja rahavooge.

ARUANDEPERIOODIJÄRGSED SÜNDMUSED

Pärast 31. detsembrist 2022 jätkus Gaso müügiprotsess, mis ei ole käesoleva aruande allkirjastamise ajaks veel lõpule viidud, kuid ei mõjuta Gaso finantstulemusi ega tegevuse järjepidevust.

26. veebruaril 2023 jõustusid määruse nr 833/2014 (*mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega Ukraina olukorra destabiliseerimisel*) (edaspidi: määrus) muudatused, millega keelati Venemaa kodanikel ja Venemaal elavalatel füüsilistel isikutel alates 27. märtsist 2023 kuuluda elutähtsa taristu, Euroopa elutähtsa taristu ja elutähtsate teenuste osutajate omanike või käitajate juhtorganitesse. Neid uusi nõudeid kohaldatakse Gaso suhtes, sest Gaso on elutähtsa taristu omanik. Et määruse nõudeid täita, otsustas Gaso nõukogu 14. märtsil 2023 kutsuda juhatuse liikme kohalt alates 27. märtsist 2023 tagasi Anton Bubenovi ning Läti Vabariigi ettevõtete register vabastas Venemaa kodanikud Jelena Burmistrova, Oleg Tarasovi, Nikolai Vasiljevi, Viktor Valovi and Nikita Pozdnjakovi nõukogu liikme kohalt 27. märtsil 2023, lähtudes Gaso avaldusest ja määruse nõuetest. Nõukogu viie liikme ametist vabastamine ei mõjuta nõukogu volitusi, sest vajalik kuueliikmeline kvoorum on täidetud. Seega on Gaso sanktsioone järginud.

Pärast 31. detsembrist 2022 ei ole toimunud muid sündmusi, mis mõjutaksid ettevõtte finantsseisundit või -tulemusi bilansipäeva seisuga.

KASUMI JAOTAMISE VÕI KAHJUMI KATMISE ETTEPANEKUD

Kasumi jaotamise või kahjumi katmise ja dividendide maksmise otsuse teeb Gaso aktsionäride koosolek. Gaso juhatus teeb ettepaneku katta ettevõtte aruandeaasta kahjum 1 751 000 eurot varasemate aastate jaotamata kasumist.

Aktsiaseltsi Gaso juhatus kiitis tegevusaruande heaks 30. märtsil 2023 ja selle allkirjastasid juhatuse nimel:

Ilze Pētersone-Godmane
juhatuse esimees

Baiba Bebre
juhatuse liige

* DOKUMENT ON ALLKIRJASTATUD DIGITAALSELT TURVALISE ELEKTROONILISE ALLKIRJAGA JA VARUSTATUD AJATEMPLIGA.

Aktsiaselts Gaso

Registrikood	40203108921
Registreerimiskuupäev ja -koht	01.12.2017, Riia, äriregister
Aadress	Vagonu 20, Riia, Läti, LV-1009
Veebisait	www.gaso.lv
Majandusaasta	1. jaanuarist 31. detsembrini 2022
Audiitori ja vastutava vandeaudiitori nimi ning aadress	AS Nexia Audit Advice Audiitorühingu litsents nr 134 Baznīcas iela 31–14 Riia, LV-1010, Läti vastutav vandeaudiitor Marija Jansone vandeaudiitor tunnistus nr 25

KASUMIARUANNE

	Lisa	01.01.2022– 31.12.2022	01.01.2021– 31.12.2021
		Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Kliendilepingutest saadud tulu	1	51 180	57 914
Muu tulu	2	1 280	1 249
Kasutatud tooraine ja tarvikud	3	(12 662)	(5 902)
Tööjõukulud	4	(22 662)	(23 399)
Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum ning väärtuse langus	5	(12 301)	(12 446)
Muud ärikulud	6	(6 564)	(5 865)
Ärikasum (-kahjum)		(1 729)	11 551
Finantskulud		(22)	(6)
Kasum/kahjum enne makse		(1 751)	11 545
Aruandeaasta kasum/kahjum		(1 751)	11 545

KOONDKASUMIARUANNE

		01.01.2022– 31.12.2022	01.01.2021– 31.12.2021
		Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Perioodi kasum/kahjum		(1 751)	11 545
Kirjed, mida ei liigitata ümber kasumisse või kahjumisse edasistel perioodidel			
Töösuhtejärgsete hüvitistega seotud kohustuste ümberhindamine	15	174	968
Muu koondkasum		174	968
Perioodi koondkasum/-kahjum kokku		(1 577)	12 513

Lehekülgedel 17–41 olevad lisad moodustavad raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Aktsiaseltsi Gaso juhatus kiitis tegevusaruande heaks 30. märtsil 2023 ja selle allkirjastasid juhatuse nimel:

Ilze Pētersone-Godmane

juhatuse esimees

Baiba Bebre

juhatuse liige

Valdis Mortukāns

finantsarvestusosakonna juht

FINANTSSEISUNDI ARUANNE

	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
VARAD		Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Põhivara			
Immateriaalne põhivara	7	4 234	4 713
Materiaalne põhivara	8	299 583	305 223
Kasutusõiguse esemeks olev vara	9	518	–
Põhivara kokku		304 335	309 936
Käibevara			
Varud	10	2 199	1 296
Varude eest tehtud ettemaksed		1	41
Nõuded ostjate vastu	11	7 771	8 897
Muud nõuded	12	1 778	1 261
Raha ja selle ekvivalendid		11 678	9 875
Käibevara kokku		23 427	21 370
VARAD KOKKU		327 762	331 306
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL			
Omakapital			
Aktiikapital	13	39 900	39 900
Reservid	14	127 162	133 054
Jaotamata kasum		108 567	104 591
Omakapital kokku		275 629	277 545
Pikaajalised kohustised			
Saadud laenud	15	20 982	–
Rendikohustised	9	340	–
Tulevaste perioodide tulud	16	12 049	14 094
Eraldised	17	1 781	2 171
Pikaajalised kohustised kokku		35 152	16 265
Lühiajalised kohustised			
Saadud laenud	15	660	22 167
Rendikohustised	9	84	–
Võlad tarnijatele	18	6 496	4 869
Tulevaste perioodide tulud	16	2 565	2 934
Muud kohustised	19	7 176	7 526
Lühiajalised kohustised kokku		16 981	37 496
Kohustised kokku		52 133	53 761
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL KOKKU		327 762	331 306

Lehekülgedel 17–41 olevad lisad moodustavad raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Aktsiaseltsi Gaso juhatus kiitis aruande heaks 30. märtsil 2023 ja selle allkirjastasid juhatuse nimel:

Ilze Pētersone-Godmane
 juhatuse esimees

Baiba Bebre
 juhatuse liige

Valdis Mortukāns
 finantsarvestusosakonna juht

* DOKUMENT ON ALLKIRJASTATUD DIGITAALSELT TURVALISE ELEKTROONILISE ALLKIRJAGA JA VARUSTATUD AJATEMPLIGA.

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

	Aktiakapital	Reservid	Jaotamata kasum	Kokku
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
31.12.2020	39 900	138 576	94 935	273 411
Tehingud omanikega				
Dividendid	–	–	(8 379)	(8 379)
Tehingud omanikega kokku	–	–	(8 379)	(8 379)
Materiaalse põhivara ümberhindlusreservi vähendamine materiaalse põhivara kulumi võrra ja ümberhinnatud materiaalse põhivara mahakandmise kaudu	–	(6 490)	6 490	–
Muu koondkasum	–	968	–	968
Majandusaasta kasum	–	–	11 545	11 545
Koondkasum kokku	–	968	11 545	12 513
31.12.2021	39 900	133 054	104 591	277 545
Materiaalse põhivara ümberhindlusreservi vähendamine materiaalse põhivara kulumi võrra ja ümberhinnatud materiaalse põhivara mahakandmise kaudu	–	(6 066)	5 727	(339)
Muu koondkasum	–	174	–	174
Aruandeaasta kasum/kahjum	–	–	(1 751)	(1 751)
Koondkasum/-kahjum kokku	–	174	(1 751)	(1 577)
31.12.2022	39 900	127 162	108 567	275 629

Lehekülgedel 17–41 olevad lisad moodustavad raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Aktiiaseltsi Gaso juhatus kiitis aruande heaks 30. märtsil 2023 ja selle allkirjastasid juhatuse nimel:

Ilze Pētersone-Godmane

juhatuse esimees

Baiba Bebre

juhatuse liige

Valdis Mortukāns

finantsarvestusosakonna juht

* DOKUMENT ON ALLKIRJASTATUD DIGITAALSELT TURVALISE ELEKTROONILISE ALLKIRJAGA JA VARUSTATUD AJATEMPLIGA.

RAHAVOOGUDE ARUANNE

	Lisa	01.01.2022– 31.12.2022	01.01.2021– 31.12.2021
		Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Rahavoog äritegevusest			
Kasum/kahjum enne äriühingu tulumaksu		(1 751)	11 545
Korrigeerimised:			
– materiaalse põhivara ja ehitise kasutusõiguse kulum	5	10 771	11 078
– immateriaalse põhivara kulum	5	1 530	1 368
– kahjum materiaalse põhivara müügist	5	44	539
– eraldiste liikumine		2 350	4 678
– intressikulud		22	6
Käibevara ja kohustiste muutused:			
– nõuetes ostjate vastu		609	(1 211)
– varude eest tehtud ettemaksetes		40	(31)
– varudes		(903)	71
– võlgades tarnijatele		(3 756)	(3 160)
Netorahavoog äritegevusest		8 956	24 883
Rahavoog investeerimistegevusest			
Materiaalse põhivara eest tehtud maksed		(5 346)	(10 104)
Immateriaalse põhivara eest tehtud maksed		(885)	(2 192)
Tulu materiaalse põhivara müügist		51	79
Netorahavoog investeerimistegevusest		(6 180)	(12 217)
Rahavoog finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	14	21 914	–
Laenude tagasimaksud	14	(22 439)	(3 500)
Makstud rent	9	(106)	–
Makstud intressid		(342)	(180)
Väljamakstud dividendid		–	(8 379)
Netorahavoog finantseerimistegevusest		(973)	(12 059)
Netorahavood		1 803	607
Raha ja selle ekvivalendid aruandeaasta alguses		9 875	9 268
Raha ja selle ekvivalendid aruandeaasta lõpus		11 678	9 875

Lehekülgedel 17–41 olevad lisad moodustavad raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Aktsiaseltsi Gaso juhatus kiitis aruande heaks 30. märtsil 2023 ja selle allkirjastasid juhatuse nimel:

Ilze Pētersone-Godmane

juhatuse esimees

Baiba Bebre

juhatuse liige

Valdis Mortukāns

finantsarvestusosakonna juht

* DOKUMENT ON ALLKIRJASTATUD DIGITAALSELT TURVALISE ELEKTROONILISE ALLKIRJAGA JA VARUSTATUD AJATEMPLIGA.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Kasumiaruanne

1. Kliendilepingutest saadud tulu

	01.01.2022– 31.12.2022	01.01.2021– 31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Maagaasi jaotus	47 218	53 518
Jaotussüsteemiga liitumise tasud	2 949	3 253
Muud tulud	1 013	1 143
	51 180	57 914

2. Muu tulu

	01.01.2022– 31.12.2022	01.01.2021– 31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Laekunud kahjuhüvitised	566	649
Kinnisvara renditulu	318	290
Trahvid	153	108
Juhtimis- ja konsultatsiooniteenused	71	46
Muu tulu	172	156
	1 280	1 249

3. Kasutatud tooraine ja tarvikud

	01.01.2022– 31.12.2022	01.01.2021– 31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Maagaas tehnoloogiliseks otstarbeks	11 162	4 535
Materjalide, varuosade ja kütuse kulu	1 500	1 367
	12 662	5 902

4. Tööjõukulud

	01.01.2022– 31.12.2022	01.01.2021– 31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Palgakulud	17 205	17 882
Riikliku sotsiaalkindlustuse maksed	4 023	4 225
Elu-, ravi- ja pensionikindlustus	1 267	1 135
Tööjõukulud kokku	167	157
	22 662	23 399
sh juhatuse ja nõukogu tasud:		
– töötasud	968	1 296
– riikliku sotsiaalkindlustuse maksed	239	328
– elu-, ravi- ja pensionikindlustus	63	68
– muud tööjõukulud	107	103
	1 377	1 795

	01.01.2022– 31.12.2022	01.01.2021– 31.12.2021
Töötajate keskmine arv perioodil	892	888
sh nõukogu liikmed	11	11
sh juhatuse liikmed	5	5

5. Põhivara ja kasutusõiguse esemeks oleva vara kulum ning väärtuse langus

	01.01.2022– 31.12.2022	01.01.2021– 31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Immateriaalse põhivara kulum	1 530	1 368
Põhivara kulum ja väärtuse langus	10 820	11 143
Kasutusõiguse esemeks oleva vara kulum	10	–
Kapitaliseeritud kulum	(59)	(65)
	12 301	12 446

6. Muud ärikulud

	01.01.2022– 31.12.2022	01.01.2021– 31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Ruumide hoolduskulud ja muude teenuste kulud	2 720	1 786
IT-süsteemide hoolduskulud, kommunikatsiooni- ja transpordikulud	1 502	1 180
Büroo- ja muud halduskulud	1 269	967
Müügi- ja reklaamikulud	327	495
Maksud ja lõivud	314	316
Tööohutusega seotud kulud	197	235
Kahjum vara müügist	44	539
Muud kulud	191	347
	6 564	5 865

Finantsseisundi aruanne

7. Immateriaalne põhivara

	01.01.2022– 31.12.2022	01.01.2021– 31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Soetusmaksumus		
Väärtus perioodi alguses	19 236	17 570
Lisandumine	1 051	1 961
Mahakandmine	–	(295)
Väärtus perioodi lõpus	20 287	19 236
Kulum		
Väärtus perioodi alguses	14 523	13 450
Kulum	1 530	1 368
Mahakandmine	–	(295)
Väärtus perioodi lõpus	16 053	14 523
Bilansiline puhasväärtus majandusaasta lõpus	4 234	4 713

Immateriaalne põhivara hõlmab täielikult kulumisse kantud immateriaalset põhivara soetusmaksumusega 7 886 000 eurot (31.12.2021: 7 277 000 eurot), mida ettevõtte siiani kasutab. Gaso immateriaalne põhivara koosneb peamiselt tarkvarast.

Gaso tähtsaim arvutisüsteem on tarbijate arvestus- ja arvete esitamise süsteem, mille bilansiline jääkmaksumus aruandeaasta lõpus on 6 016 000 eurot ja järelejäänud eluiga 10 aastat. See tagab gaasiühendusega objektide tehniliste andmete arvestuse, klientide registreerimise ja teenindamise, mõõtjanäitude registreerimise, tarbimise mõõtmise, tarnitud maagaasikogustest saadava tulu arvestuse ning töövoogude haldamise.

8. Materiaalne põhivara

	Maa, hooned ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu Lõpetamata ehitus põhivara	KOKKU
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Ümberhindlus				
01.01.2022	657 065	41 759	16 308	1 975
Lisandumine	–	–	–	5 614
Ümberliigitamine	4 278	643	633	(5 554)
Mahakandmine	(1 210)	(816)	(691)	–
31.12.2022	660 133	41 586	16 250	2 035
Akumuleeritud kulum				
01.01.2022	372 190	27 121	12 573	–
Arvestatud	8 061	1 692	1 067	–
Mahakandmine	(800)	(795)	(688)	–
31.12.2022	379 451	28 018	12 952	–
Bilansiline puhasväärtus				
31.12.2022	280 682	13 568	3 298	2 035
31.12.2021	284 875	14 638	3 735	1 975
	Maa, hooned ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu Lõpetamata ehitus põhivara	KOKKU
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Ümberhindlus				
01.01.2021	653 903	40 250	15 764	677
Lisandumine	–	–	–	9 544
Ümberliigitamine	5 033	2 019	1 194	(8 246)
Mahakandmine	(1 871)	(510)	(650)	–
31.12.2021	657 065	41 759	16 308	1 975
Akumuleeritud kulum				
01.01.2021	365 417	25 718	12 019	–
Arvestatud	8 055	1 885	1 203	–
Mahakandmine	(1 282)	(482)	(649)	–
31.12.2021	372 190	27 121	12 573	–
Bilansiline puhasväärtus				
31.12.2021	284 875	14 638	3 735	1 975
31.12.2020	288 486	14 532	3 745	677

Materiaalne põhivara hõlmab täielikult kulumisse kantud põhivara soetusmaksumusega 14 960 000 eurot (31.12.2021: 16 621 000 eurot), mida ettevõtte siiani kasutab. Aruandeaastal kapitaliseeris ettevõtte kulumit summas 59 000 eurot ja laenuintressikulusid summas 215 000 eurot. Eespool olevate tabelite kirjes „Maa, hooned ja ehitised“ sisaldub ettevõttele kuuluv maa, mille soetusmaksumus ja bilansiline puhasväärtus seisuga 31.12.2022 ja 31.12.2021 on 1,6 miljonit eurot. Maalt ei arvestata kulumit.

Allpool olevas tabelis on esitatud ümberhinnatud varaklasside hinnangulised bilansilised jääkmaksumused juhul, kui vara kajastataks soetusmaksumuse alusel:

	31.12.2022	31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Hooned ja ehitised	106 253	104 869
Masinad ja seadmed	10 713	11 294

9. Kasutusõiguse esemeks olev vara ja rendikohustised

Kasutusõiguse esemeks olev vara	31.12.2022	31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Aruandeaasta alguses	–	–
Kajastatud uued rendilepingud	528	–
Kulum	(10)	–
Aruandeaasta lõpus	518	–

Rendikohustiste muutus	31.12.2022	31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Aruandeaasta alguses	–	–
Kajastatud uued rendikohustised	528	–
Kajastatud rendikohustiste vähenemine	(106)	–
Renditud vara intressimaksed	2	–
Aruandeaasta lõpus	424	–
sealhulgas:		
pikaajalised rendikohustised	340	–
lühiajalised rendikohustised	84	–

10. Varud

	31.12.2022	31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Materjalid ja varuosad	2 264	1 366
Aeglaselt liikuvate varude allahindlusreserv	(65)	(70)
	2 199	1 296

Aeglaselt liikuvate ja aegunud varude allahindlusreserv	01.01.2022– 31.12.2022	01.01.2021– 31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Väärtus perioodi alguses	70	71
Allahindlusreservi vähenemine	(9)	(4)
Allahindlusreservi suurenemine	4	3
Väärtus perioodi lõpus	65	70

11. Nõuded ostjate vastu

	31.12.2022	31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Lühiajalised nõuded bilansilises väärtuses	8 279	9 420
Eeldatav krediidikahju	(508)	(523)
	7 771	8 897

	Nõuded ostjate vastu, Eeldatav krediidikahju bruto		Nõuded ostjate vastu, neto
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Tähtaega mitteületanud	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Tähtajast möödunud vähem kui 90 päeva	8 868	(5)	8 863
Tähtajast möödunud üle 90 päeva	38	(4)	34
31.12.2021	9 420	(523)	8 897
Tähtaega mitteületanud	9 420	(523)	8 897
Tähtajast möödunud vähem kui 90 päeva	7 762	(29)	7 733
Tähtajast möödunud üle 90 päeva	41	(3)	38
31.12.2022	8 279	(508)	7 771

Ostjatelt laekumata nõuete allahindlusreserv	01.01.2022– 31.12.2022	01.01.2021– 31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Eeldatav krediidikahju perioodi alguses	523	410
Eeldatava krediidikahju suurenemine	126	182
Eeldatava krediidikahju vähenemine	(141)	(69)
Eeldatav krediidikahju perioodi lõpus	508	523

Ostjatelt laekumata nõuete allahindlusreserv moodustati teatavate klienditasemete finantsseisundi ja äritegevuse alusel. Tegelik kahju võib hinnangust erineda, sest konkreetsed summad vaadatakse korrapäraselt läbi ja muudatused kajastatakse kasumiaruandes.

12. Muud nõuded

	31.12.2022	31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Muud nõuded	28	181
Tulevaste perioodide kulud	1 750	1 080
	1 778	1 261

13. Aktsiad ja aktsionärid

	31.12.2022	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2021
Aktsiakapital	Protsent kogu aktsiakapitalist	Aktsiate arv	Protsent kogu aktsiakapitalist	Aktsiate arv
Elektronilised registreeritud aktsiad	100	39 900 000	100	39 900 000

Ettevõtte aktsiakapital moodustati asutaja, aktsiaseltsi Latvijas Gāze ümberkorraldamise käigus, kui eraldati jaguneva üksuse varad. Asutajale kuulub 100% ettevõtte aktsiatest.

Kasumi jaotamise või kahjumi katmise ja dividendide maksmise otsuse teeb Gaso aktsionäride koosolek. Gaso juhatus teeb ettepaneku katta ettevõtte aruandeaasta kahjum 1 751 000 eurot varasemate aastate jaotamata kasumist.

Registreeritud, märgitud ja sissemakstud aktsiakapital seisuga 31.12.2022 oli 39 900 000 elektroonilist registreeritud aktsiat nimiväärtusega 1,00 eurot aktsia kohta. Kõik aktsiad on sama liiki ning annavad omanikele võrdsed õigused hääletada aktsionäride koosolekul, saada dividende ja saada osa äriühingu varast selle likvideerimisel.

14. Reservid

	31.12.2022	31.12.2021
	Tuhandetes	Tuhandetes
	eurodes	eurodes
Materiaalse põhivara ümberhindlusreserv	175 714	181 780
Töötajahüvitiste ümberhindlusreserv	1 359	1 185
Ümberkorraldusreserv	(49 911)	(49 911)
	127162	133 054
Materiaalse põhivara ümberhindlusreserv	01.01.2022–	01.01.2021–
	31.12.2022	31.12.2021
	Tuhandetes	Tuhandetes
	eurodes	eurodes
Aruandeaasta alguses	181 780	188 270
Ümberhinnatud väärtuse kulum	(5 723)	(5 990)
Ümberhinnatud vara mahakandmine	(343)	(500)
Aruandeaasta lõpus	175 714	181 780

Ümberhindlusreserv on mitterahaline reserv, mis on loodud selleks, et kajastada vara õiglast väärtust. Materiaalse põhivara ümberhindlusreserv koosneb vara õiglase väärtuse ja bilansilise jääkmaksumuse erinevusest. Seda reservi ei jaotata dividendidena aktsionäridele. Materiaalse põhivara ümberhindamist käsitletakse lisa 23.3 „Materiaalne põhivara“.

	01.01.2022–	01.01.2021–
	31.12.2022	31.12.2021
	Tuhandetes	Tuhandetes
	eurodes	eurodes
Töötajahüvitiste ümberhindlusreserv	1 185	217
Aktuaarsete eelduste muutumisest tulenevad ümberhindamised	174	968
Aruandeaasta lõpus	1 359	1 185

Töötajahüvitiste ümberhindlusreserv on kindlaksmääratud hüvitisekohustuse nüüdisväärtuse erinevus hüvitiste kava õiglasest väärtusest aruandeaasta lõpus vastavalt aktuaarsetele eeldustele. Töötajahüvitisi käsitletakse lisa 22.6 „Töösuhtejärgsete hüvitistega seotud kohustused“ ja lisa 23.10 „Töötajahüvitised“.

Ümberkorraldusreserv

Ümberkorraldusreserv tulenes varade, kohustiste ja nendega seotud materiaalse põhivara ning töötajahüvitiste ümberhindlusreservide ülekandmisest aktsiaseltsilt Latvijas Gāze. Reservi summa saamiseks lahutatakse saadud netovarade bilansilisest jääkmaksumusest aktsiakapital, saadud reservid ja jaotamata kasum.

15. Krediidasutustelt saadud laenud

	31.12.2022	31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Krediidasutustelt saadud pikaajalised laenud	20 982	–
Krediidasutustelt saadud lühiajalised laenud	660	22 167
	21 642	22 167

Laenukohustiste muutused

	01.01.2022– 31.12.2022	01.01.2021– 31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Aruandeaasta alguses	22 167	25 667
Saadud laenud	21 914	–
Tagastatud laenud	(22 439)	(3 500)
Arvestatud intress	324	174
Makstud intressid	(324)	(174)
Aruandeaasta lõpus	21 642	22 167

Aktsiaselts Latvijas Gāze andis 2017. aastal pärast ümberkorraldamist äsja asutatud aktsiaseltsile Gaso üle pikaajalise laenu summas 35 000 000 eurot. Laenu tagasimaksetähtaeg oli viis aastat alates 2018. aasta aprillist, võimalusega pikendada tagasimaksetähtaega kokkuleppel, ja intressimääraga 0,72%, millele lisandus kuue kuu EURIBOR. Laen ei olnud tagatud pandiga.

Ettevõtte sõlmis 2022. aasta augustis aktsiaseltsiga Rietumu Banka laenulepingu summas 26 300 000 eurot. Laenu tagasimaksetähtpäev on 21. august 2027 ja intressimäär 3%, millele lisandub kolme kuu EURIBOR. Laen on tagatud rahalise tagatisega. Laenu tagatisena pantis ettevõtte kõik oma olemasolevad ja tulevased finantsinstrumendid ning vahendid (raha), kõik oma hoiused aktsiaseltsi Rietumu Banka kontodel, samuti nende õigusviljad ja suurenemised. Maksimaalne tagatud nõude summa on 63 120 000 eurot. Laenu eesmärk on refinantseerida kohustusi aktsiaseltsi SEB banka ees ja arendada ettevõtte pikaajalisi äriinvesteeringuid. Aktsiaseltsilt SEB banka saadud kustutatud laenu tasumata osa oli 2022. aasta augustis 19 884 000 eurot.

16. Tulevaste perioodide tulud

Liitumistasud	31.12.2022	31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Pikaajaline osa	12 049	14 094
Lühiajaline osa	2 565	2 934
	14 614	17 028

Tulevaste perioodide ettemakstud tulude muutus

	01.01.2022– 31.12.2022	01.01.2021– 31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Saldo aasta alguses	17 028	19 397
Aruandeperioodil kliendilepingute alusel laekunud	535	884
Kajastatud aruandeperioodi tulus (lisa 1)	(2 949)	(3 253)
Kokku üle kantud järgmise perioodi	14 614	17 028

17. Eraldised

	31.12.2022	31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Töötajahüvitiste ja töösuhtejärgsete hüvitistega seotud kohustused	1 093	1 483
Võimalike keskkonnakaitsekohustuste eraldis	688	688
	1 781	2 171
Töötajahüvitiste ja töösuhtejärgsete hüvitistega seotud kohustused	01.01.2022– 31.12.2022	01.01.2021– 31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Aruandeaasta alguses	1 483	2 244
Kajastatud kasumiaruandes	(60)	422
Makstud	(156)	(215)
Aktuaarsete eelduste muutumisest tulenevad ümberhindamised – muu koondkasum	(174)	(968)
Aruandeaasta lõpus	1 093	1 483
Töötajahüvitiste ja töösuhtejärgsete hüvitistega seotud kohustised kulude tekkimise tõenäolise aja järgi	31.12.2022	31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Tähtpäev		
< 1 aasta	378	332
1–5 aastat	267	366
5–10 aastat	185	270
10–20 aastat	177	317
> 20 aastat	86	198
	1 093	1 483
Kohustuste arvutamisel kasutatud eeldused	31.12.2022	31.12.2021
Diskontomäär %	0,031855%	0,00235%
Tööjõu volavus %	8,52%	4,84%
Töötajate pensionile jäämise iga aastates	64,3	64,00
Töötasude suurenemine %		
2022–2025% (aastas)	0,00%	0,00%
2026–2028% (aastas)	7,00%	4,00%
Sissemaksed erapensionifondi %	5,00%	5,00%
Kohustusliku riikliku sotsiaalkindlustuse maksed (töötajate eest) %	23,59%	23,59%
Kohustusliku riikliku sotsiaalkindlustuse maksed (pensionäride eest) %	20,77%	20,77%

Arvutused tehti proportsionaalse osa krediteerimise meetodil, kasutades diskontomäära, mis võrdub viieaastase või pikema esialgse tähtajaga riigikassa võlakirjade keskmise aastase tulumääraga vastavalt niisuguste võlakirjade viimasele kahele emissioonile (allikas: riigikassa – https://www.kase.gov.lv/valsts-parada-vadiba/vertspapiriekseja-tirgu/tirgus-apskati-un-statistika?disclaimer_agree=true), s.o aruandeperioodi lõpu seisuga 0,031855%.

Eeldatav tööjõu volavus 8,52% arvutati aruandeperioodil ettevõttest lahkunud töötajate (välja arvatud pensionile läinud töötajate) ja ettevõtte keskmise töötajate arvu proportsioonina.

Arvutuses kasutati Läti Statistika Keskbüroo 2020. aasta andmeid meeste ja naiste keskmise eeldatava ja tegeliku eluea kohta.

Töötajate pensionile jäämise ea eeldus tuleneb 2. novembri 1995. aasta riigipensionite seaduse üleminekusätete (edaspidi: seadus) artiklist 8.1, mille kohaselt kasvab seaduse § 11 lg-s 1 sätestatud vanaduspensioniiiga – 62 kuni 65 aastat – järk-järgult ja määratakse igal aastal kindlaks eraldi. 1. jaanuari 2022. aasta seisuga on see 64 aastat ja kolm kuud.

Arvutustes eeldatakse, et palgatõusu määr ettevõttes järgmise nelja aasta jooksul on null, seejärel kolme aasta jooksul võrdne Läti keskmise eeldatava inflatsiooniga ja edaspidi püsib muutumatuna.

Erapensionifondi sissemaksete eeldatav määr 5% põhineb Gaso juhatuse otsusel.

Töötajate ja pensionäride kohustuslike riiklike sotsiaalkindlustusmaksete eeldatav suurus määrati kindlaks järgmise aasta kohustuslike riiklike sotsiaalkindlustusmaksete järgi, mis vastavalt valitsuse 19.12.2017 määrusele nr 786 „Kohustuslike riiklike sotsiaalkindlustusmaksete määrad sotsiaalkindlustuse liikide järgi“ on vastavalt 23,59% ja 20,77%.

Protsendipunktides väljendatud muudatused eeldustes, millest lähtuti eraldiste arvutamisel, ja nende mõju eraldistele juhul, kui eeldused suurenevad

			31.12.2022	31.12.2021
Diskontomäär	+0,5 protsendipunkti	Vähenev	0,075%	0,009%
Tööjõu volavus	+0,5 protsendipunkti	Vähenev	0,22%	0,18%
Töötajate pensionile jäämise iga	+1 aasta	Vähenev	12,98%	3,12%
Palgatõus	+0,5 protsendipunkti	Suurenev	0,85%	0,43%
Sissemaksed erapensionifondi	+0,5 protsendipunkti	Suurenev	0,02%	0,02%
Kohustusliku riikliku sotsiaalkindlustuse maksed	+0,5 protsendipunkti	Suurenev	0,09%	0,09%

Protsendipunktides väljendatud muudatused eeldustes, millest lähtuti eraldiste arvutamisel, ja nende mõju eraldistele juhul, kui eeldused vähenevad

			31.12.2022	31.12.2021
Diskontomäär	-0,5 protsendipunkti	Suurenev	0,075%	0,0001%
Tööjõu volavus	-0,5 protsendipunkti	Suurenev	0,22%	0,26%
Töötajate pensionile jäämise iga	-1 aasta	Suurenev	9,37%	0,98%
Palgatõus	-0,5 protsendipunkti	Vähenev	0,08%	0,18%
Sissemaksed erapensionifondi	-0,5 protsendipunkti	Vähenev	0,02%	0,02%
Kohustusliku riikliku sotsiaalkindlustuse maksed	-0,5 protsendipunkti	Vähenev	0,09%	0,09%

See tundlikkusanalüüs põhineb kohustiste muutumisel ja näitab, kuidas asjaomase aktuaarse eelduse muutused oleksid mõjutanud viitvõlgade summat juhul, kui muud eeldused jäävad samaks. Tundlikkusanalüüsi meetodid ja eelduste liigid ei muutunud võrreldes eelmise perioodiga.

Võimalike keskkonnakaitsekohustuste eraldis	01.01.2022– 31.12.2022	01.01.2021– 31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes

Aruandeaasta alguses	688	700
Kajastatud kasumiaruandes	–	(12)
Aruandeaasta lõpus	688	688

Ettevõtte on moodustanud reservi, et täita võimalikke keskkonnakaitsekohustusi seoses Riias Vagonu 20 asuva territooriumi ja keskkonna parendustega.

18. Võlad tarnijatele

	31.12.2022	31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Võlad materjalide ja teenuste eest	1 415	2 878
Võlad seotud osapooltele (lisa 20)	5 081	1 991
	6 496	4 869

19. Muud kohustised

	31.12.2022	31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Muud mitterahalised kohustised		
Viitkulud	3 295	3 494
Puhkusereserv	1 257	1 317
Töötasud	861	825
Sotsiaalkindlustusmaksed	679	619
Üksikisiku tulumaks	359	325
Saadud ettemaksed	345	128
Käibemaks	193	729
Muud lühiajalised kohustised	187	89
	7 176	7 526

20. Tehingud seotud pooltega

Gasu emaeettevõtte ja lõplik kasusaaja on aktsiaselts Latvijas Gāze, millele kuulub 100% Gaso aktsiakapitalist. Emaettevõtte Latvijas Gāze ühtne registrikood on 40003000642, registreerimise aeg ja koht Riia, Läti, 25. märts 1991, ümber registreeritud ettevõtete registrisse 20. detsembril 2004, aadress A. Briāna 6, Riia, Läti, LV-1001. Aktsiaselts Latvijas Gāze koostab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande, mis hõlmab ka tütarettevõtet. Allpool olevas tabelis on loetletud emaeettevõttega seotud tehingud, nõuded ja kohustused.

Tulud ja kulud	01.01.2022– 31.12.2022	01.01.2021– 31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Tulu teenuste osutamisest	30 919	35 513
Kulud kaupadele ja teenustele	13 075	5 037

Gasu osutab aktsiaseltsile Latvijas Gāze kui maagaasituru osalisele maagaasi jaotusteenust, tagades lõpptarbijate varustamise maagaasiga ülekandesüsteemist, rendib kasutusrendi tingimustel äripinda ning ostab aktsiaseltsilt Latvijas Gāze maagaasi tehnoloogilisel otstarbel ja kütteks ning vee soojendamiseks.

Nõuded seotud osapooltele ja kohustised nende ees	31.12.2022	31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Nõuded jaotusteenuste ja äripindade rendi eest	3 908	5 597
Kohustised saadud gaasi eest (lisa 16)	5 081	1 991

Aktsiaselts Gaso (edaspidi: Gaso või ettevõtte) on asutatud 22. novembril 2017 gaasijaotussüsteemi käitamise eraldamisega aktsiaseltsist Latvijas Gāze (edaspidi: Latvijas Gāze) kooskõlas Euroopa Liidu ja riigi nõudega tagada gaasijaotussüsteemi sõltumatus. Latvijas Gāze korraldati ümber jagunemise teel, mille käigus Latvijas Gāze eraldas ühe ärisegmendi ja osa oma varast. Latvijas Gāze 15. augusti 2017. aasta jagunemisotsuse järgi anti üle kõik üleantavad varad ja kohustised – materiaalne ja immateriaalne põhivara ja õigused, dokumendid, lepingud ning muud majanduslikud hüved, mida Latvijas Gāze müüjana kasutas maagaasi jaotamiseks – 1. detsembri 2017. aasta varade jaotamise akti ja jagunemibilansiga.

21. Finantsriskide juhtimine

Ettevõtte peamised finantsinstrumendid on pangalaenu, raha ja selle ekvivalendid. Nende finantsinstrumentide peamine eesmärk on tagada ettevõtte äritegevuse finantseerimine. Ettevõttel on ka palju muid finantsvarasid ja -kohustisi, näiteks nõuded ostjate vastu ning kohustised, mis tulenevad otseselt äritegevusest.

Ettevõttel on seoses finantsinstrumentidega turu-, krediidi- ja likviidsusrisk. Finantsriske juhib ettevõtte juhatuse. Ettevõtte finantsinstrumente võib liigitada järgmiselt:

Finantsvarad ja -kohustised	31.12.2022	31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Nõuded ostjate vastu	7 771	8 897
Raha ja selle ekvivalendid	11 678	9 875
Finantsvarad	19 449	18 772
Saadud laenu	21 642	22 167
Võlad tarnijatele	6 496	4 869
Finantskohustised	28 138	27 036

21.1. Krediidirisk

Ettevõttel on krediidirisk, s.t materiaalse kahju kandmise risk juhul, kui vastaspool ei täida oma lepingulisi kohustusi ettevõtte ees. Krediidirisk tuleneb rahast ja selle ekvivalentidest, samuti laekumata nõuetest.

Nõuded ostjate vastu

Ettevõtte krediidiriski peamine allikas seoses nõuetega ostjate vastu on suurkliendid. Aruandeperioodil moodustasid ettevõtte kuus suurimat klienti 2022. aasta kogukäibest 94%, emattevõtte Latvijas Gāze 61%. Ettevõtte leiab, et nõuded seotud osapooltele laekuvad suure tõenäosusega.

Ettevõtte jälgib nõudeid pidevalt ning kui tekivad krediitiprobleemid, teeb ta eraldise tähtjaks laekumata nõuete jaoks ja võtab asjakohased meetmed, et võlg sisse nõuda. Eeldatav krediitkajuhju arvutatakse maatriksi abil, mis põhineb varasemal kahjul ja tulevikuprognosidel, eeldusel et maksedistsipliin jääb tulevikus muutumatuks. Nõuded rühmitatakse tähtjaga ületanud päevade arvu järgi ja eeldatavat krediitkajuhju hinnatakse ühiselt. Teave eeldatava krediitkajuhju määrade kohta on avaldatud lisa 22 „Olulised arvestushinnangud ja otsustused“ jaotises „Ostjatelt laekumata nõuete väärtuse langus“. Ettevõtte ei ole saanud ostjatelt laekumata nõuete tagamiseks pante.

Raha ja selle ekvivalendid

Seisuga 31.12.2022 koosnevad raha ja selle ekvivalendid üksnes pangakontojäädikdest ning vastavad ligikaudu nende õiglasele väärtusele. Ettevõtte ei ole aruannetes kajastanud raha ja selle ekvivalentide väärtuse langust, eeldades, et oodatav krediitkajuhju ei ole märkimisväärne. Krediidiriski vähendamiseks hoiab ettevõtte oma rahalisi vahendeid vähemalt kahes krediitiasutuses ja võtab arvesse iga krediitiasutuse krediitireitingut.

Ettevõtte saldod krediitiasutustes olid järgmised:

Krediitiasutus	31.12.2022	31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Rietumu Banka AS	9 249	–
Citadele banka AS	726	6 889
SEB banka AS	612	986
Luminor bank AS	570	1 000
Swedbank AS	521	1 000
	11 678	9 875

21.2. Tururisk

Tururisk on risk, et turutegurid – valuutakursid, intressimäärad või toormehinnad – võivad mõjutada ettevõtte finantstulemusi.

Intressirisk

Intressirisk tuleneb fikseeritud intressimääradele lisanduva muutuva intressimääraga võetud laenudest, mille puhul ettevõtte kulud muutuva intressimäärade tõustes suurenevad. Likviidsuse hoidmiseks ja ärieesmärgil kasutab ettevõtte laene, mille intressimäär koosneb fikseeritud marginaalidest ja muutuvast kolme kuu EURIBORist.

Ettevõtte leidis krediidiriski tundlikkusanalüüsi teel, et kolme kuu EURIBORi muutuva intressimäärade tõus 60 baaspunkti võrra järgmisel 12 kuul võrreldes lähteolukorraga 31.12.2022, kui kõik muud eeldused jäävad samaks, suurendaks kapitaliseeritavat intressisummat 119 000 euro võrra ning 12 kuu jooksul alates 31.12.2021 suurendaks see kapitaliseeritavat intressisummat 131 000 euro võrra.

Ettevõtte laenu fikseeritud intressimäär ei too kaasa õiglase väärtuse intressiriski. Aruandeaastal ei olnud ettevõttel valuutakursiriski, sest kõik peamised tehingud tehti eurodes.

Ettevõttel võib olla hinnarisk saadud ja osutatud teenuste turuhinna kõikumise tõttu, samuti kapitaliinvesteeringutes kasutatud ressursside hinnatõusu tõttu. Hinnariski leevendamiseks vaatab ettevõtte korrapäraselt läbi tarnelepinguid ja kavandab tulevase ostmise hoolikalt.

Ettevõtte tegutseb reguleeritud turul, mis põhineb reguleerija heakskiidetud tariifidel, mis sisaldavad prognoositud tegevuskulusid ja kasumlikul tasemel investeringuid. Seetõttu on osutatavate teenuste hind peamiselt fikseeritud ja turuhinna kõikumine seda ei mõjuta.

21.3. Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on seotud ettevõtte võimega täita oma kohustusi kokkulepitud tähtpäevaks. Ettevõtte juhib likviidsusrisiki ettevaatlikult. Kuna ettevõtte tegevus on olemuselt hooajaline, kõigub sissetulev rahavoog aasta jooksul oluliselt, olenevalt maagaasi tarbimisest. Suurem osa tulust tekib aasta esimeses ja neljandas kvartalis, kuid hooldusega seotud tegevuskulud jagunevad aasta lõikes ühtlaselt. Likviidsusrisiki vähendamiseks kehtestatakse teenuste tariifid vastavalt ettevõtte kuludele, mis on vajalikud selleks, et osutada kvaliteetset ja usaldusväärset teenust.

Selleks et äritegevuse rahavoo nõudmised kindlaks teha, koostab ettevõtte iga-aastased, kvartaalsed ja igakuised rahavood.

Finantskohustiste maksetähtaegade jagunemise analüüs lepinguliste rahavoogude põhjal:

	Bilansiline väärtus	Lepingulised rahavood	1–3 kuud	3–12 kuud	1–5 aastat
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Laenud	21 642	26 283	428	1 283	50 855
Muud võlad	6 496	6 496	6 374	122	–
31.12.2022	28 138	32 779	6 802	1 405	50 855
Laenud	22 167	22 289	1 206	21 083	–
Muud võlad	4 869	4 869	4 869	–	–
31.12.2021	27 036	27 158	6 075	21 083	–

21.4. Kapitaliriski juhtimine

Kapitaliriski juhtimisel on ettevõtte eesmärgid tagada ettevõtte kestlik tegevus tulevikus ja hoida optimaalset kapitali struktuuri. Ettevõtte juhib kapitali võlgade ja omavahendite suhte alusel, mis arvutatakse ettevõtte kohustiste ja kapitali suhtarvuna. Arvesse võetakse kõiki lühi- ja pikaajalisi kohustisi, kapitalina aga kõiki kohustisi ja omakapitali. Selle suhtarvu abil mõõdetakse ettevõtte kapitali struktuuri ja maksevõimet. Ettevõtte strateegia on hoida see 50% piires. Võlgade ja omavahendite suhe oli 31.12.2022 seisuga järgmine:

	31.12.2022	31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Kohustised kokku	52 133	53 761
(Raha ja selle ekvivalendid)	(11 678)	(9 875)
(Tulevaste perioodide tulud)	(14 614)	(17 028)
Netokohustised kokku	25 841	26 858
Omakapital ja kohustised kokku	327 762	331 306
Võlgade ja omavahendite suhtarv	8%	8%

21.5. Õiglase väärtuse hindamine

IFRS 13 sätestab hindamismeetodite hierarhia lähtuvalt sellest, kas meetod kasutab jälgitavaid turuandmeid või ei ole turuandmed jälgitavad. Jälgitavad turuandmed saadakse sõltumatutest allikatest. Kui jälgitavaid turuandmeid ei ole, kajastab meetod ettevõtte eeldusi turuolukorra kohta. Likviidsete ja lühiajaliste (tagasimaksetähtaeg kuni kolm kuud) finantsinstrumentide puhul – nt raha ja selle ekvivalendid, lühiajalised nõuded ostjate vastu ja võlad tarnijatele ning lühiajalised laenud krediiasutustelt – vastab nende bilansiline jääkmaksumus ligikaudu õiglasele väärtusele. Teave õiglase väärtuse hierarhia tasandite kohta on esitatud lisa 22 „Olulised arvestushinnangud ja otsustused“ jaotises „Hindamise mõjud“.

22. Olulised arvestushinnangud ja otsused

Finantsaruannete koostamine kooskõlas IFRSiga eeldab, et ettevõtte juhtkond kasutab arvutuste tegemisel arvestushinnanguid ja eeldusi, mis mõjutavad finantsaruannetes kajastatud varade ja kohustiste hindamist aruanne koostamise kuupäeval, samuti aruandeperioodi kohta kajastatud tulusid ja kulusid.

Selles lisas käsitletakse rohkem otsustusi kätkenud ja keerukamaid valdkondi, mis tõenäolisemalt võivad valede hinnangute ja eelduste tõttu vajada korrigeerimist.

22.1. Õiglase väärtuse mõõtmine

Õiglase väärtuse mõõtmise eesmärk, isegi kui turg ei ole aktiivne, on mõõta tehingu hinda, millega turuosalisel sooviksid konkreetsel hindamiskuupäeval kehtival turutingimustel müüa vara või võtta kohustist.

Selleks et leida finantsinstrumendi õiglase väärtus, kasutatakse mitmesuguseid meetodeid: jälgitavaid turuandmeid kasutav noteeritud hinna hindamise meetod, samuti hindamismeetod, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel. Kõik hindamismeetodid on õiglase väärtuse hierarhia alusel liigitatud 1., 2. ja 3. tasandi meetoditeks.

Õiglase väärtuse hierarhia tase, millele finantsinstrumendi õiglase väärtus liigitatakse, määratakse kindlaks madalaima taseme sisendi põhjal, mis on õiglase väärtuse kui terviku seisukohast oluline. Finantsinstrumendid liigitatakse õiglase väärtuse hierarhias kahes etapis:

1. õiglase väärtuse määramisel kasutatud iga sisend liigitatakse kolme tasandi vahel;
2. kogu finantsinstrument liigitatakse madalaima taseme sisendi alusel, mis on õiglase väärtuse kui terviku seisukohast oluline.

Noteeritud turuhinnad – 1. tase

Esimese taseme hindamisel kasutatakse samasuguste varade või kohustiste korrigeerimata noteeritud hindu aktiivsetel turgudel, kus noteeritud hinnad on hõlpsalt leitavad ning kajastavad tegelikke ja korrapäraselt toimuvaid turutehinguid turutingimustel.

Hindamismeetodid, mille puhul kasutatakse jälgitavaid sisendeid – 2. tase

Teise taseme hindamismeetodid on mudelid, mille puhul saab kõiki vara või kohustise olulisi sisendeid kas otseselt või kaudselt jälgida. Mudelis kasutatakse sisendeid, mis ei ole 1. taseme alla kuuluvad noteeritud hinnad ja mida jälgitakse vara või kohustise puhul kas otse (s.o turuhinnana) või kaudselt (s.o turuhindadest tuletatuna).

Ettevõtte raha ja selle ekvivalendid vastavad õiglase väärtuse hierarhias 2. tasemele.

Hindamismeetod, mille puhul kasutatakse olulisi mittejälgitavaid sisendeid – 3. tase

Hindamismeetod, mille puhul kasutatakse olulisi sisendeid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel (mittejälgitavad sisendid), liigitub 3. tasemeks. Mittejälgitavad sisendid on need, mis turu mittelikviidsuse või toote keerukuse tõttu ei ole aktiivsel turul hõlpsalt leitavad. 3. taseme sisendid määratakse üldjuhul kindlaks samalaadsete jälgitavate sisendite, sisendi taseme ajaloolise jälgimise või analüüsimeetodite alusel.

Ettevõtte finantsvarad ja -kohustised, sealhulgas materiaalse põhivara ümberhindamine, vastavad õiglase väärtuse hierarhia 3. tasemele.

22.2. Materiaalse põhivara ümberhindamine

Gasu raamatupidamisarvestuse põhimõtete (edaspidi: arvestuspõhimõtted) järgi hinnatakse materiaalne põhivara ümber piisavalt korrapäraselt, vähemalt kord viie aasta jooksul, et selle bilansiline jääkmaksumus ei erineks oluliselt õiglasest väärtusest.

Ettevõtte hindas põhivara ümber 2019. aastal. Põhivara hindasid ümber sõltumatud sertifitseeritud hindajad, kes mõtsid iga hinnatava vara, s.o põhitegevuses kasutatavate hoonete, ehitiste, tehnoloogiaseadmete ja sõidukite alg- ja jääkmaksumust ning kulumise asendusväärtust seisuga 1. august 2019 (põhivara klasside 20 ja 30 arvestuspõhimõtete järgi). Varasid hinnati kooskõlas 2012. aasta rahvusvaheliste hindamisstandarditega (IVS 300 „Hindamine finantsaruandluses“), kasutades soetusmaksumuse meetodit.

Varade väärtuse languse testi arvutuste põhjal leidis ettevõtte juhtkond, et 2022. aastal ei ole vaja varasid ümber hinnata.

22.3. Materiaalse põhivara kaetav väärtus

Ettevõtte teeb varade väärtuse languse testi, kui esineb sündmusi või asjaolusid, mis viitavad võimalikule väärtuse langusele. Vara väärtus hinnatakse kaetava väärtuseni alla juhul, kui see on testi tulemuse põhjal vajalik. Kui tulevikuolukord muutub, võidakse kajastada edasist väärtuse langust või varasem väärtuse langus osaliselt või täielikult tagasi muuta.

Oluliste muutuste tõttu turul ja intressimäärade tõusu tagajärjel on kapitali kaalutud keskmise hinna laenukapitali komponent ja riskivaba intressimäär 2022. aastal tunduvalt suurenenud.

Ettevõtte arvutas kaetava väärtuse seisuga 31. detsember 2022. Väärtuse langust mõõdeti varade kasutamisest ja hooldamisest ning materiaalse põhivara remondist tulenevate prognoositavate rahavoogude, samuti asjakohaste protsentuaalsete näitajate ja intressimäärade tõusu abil. Varade väärtuse languse testi arvutustulemuste hindamise põhjal ei leidnud ettevõtte juhtkond varade väärtuse langust, mis vajaks kajastamist.

22.4. Järelejäänud kasuliku eluea hindamine

Ettevõtte hindab materiaalse ja immateriaalse põhivara kasuliku eluiga igal aastal ning prognooside erinevuse korral teeb korrektiive. Need hinnangud põhinevad varasemal kogemusel ja majandusharu tavadel ning need vaadatakse läbi iga aruandeperioodi lõpus. Minevikus on varade kasuliku eluiga mõnikord osutunud prognoositust pikemaks.

22.5. Ostjatelt laekumata nõuete väärtuse langus

Finantsvarade, sealhulgas ostjatelt laekumata nõuete allahindlusreserv, põhineb eeldustel, mis käsitlevad kohustuste täitmata jätmise riski ja eeldatava kahju määra. Ettevõtte lähtub nende eelduste tegemisel ja allahindlusarvutuse sisendite valimisel otsustustest, mis rajanevad ettevõtte varasemal ajalool, olemasolevatel turutingimustel ning tulevikku suunatud hinnangutel iga aruandeperioodi lõpus. Et saldode suure arvu tõttu ei ole võimalik anda üksikuid hinnanguid, hinnatakse eraldi vaid suuri võlgnikke.

Võlgnike puhul, kellel tähtaega ületavaid võlgnevusi ei ole, kasutati reservimäära, mis põhineb maksega hilinemise vähimal tõenäosusel; eeldatava krediidikahju arvutuses kasutati määra 0,02% (31.12.2021: 0,03%), lähtudes kliendi maksedistsipliinist. Tähtaja ületanud nõuded rühmitatakse tähtaja ületanud päevade arvu järgi ja väärtuse langust hinnatakse ühiselt.

Nõuetele, mis ületavad tähtaega 1–90 päeva võrra, kohaldati eeldatava krediidikahju määra 6% (31.12.2021: 10%), lähtudes 2022. aasta 12 kuu laekumistest nendelt võlgnikelt, välja arvatud jaotusteenuste saajad ja nõuded, mis on maksetähtaega ületanud 91–365 päeva võrra.

Rohkem kui 90 päeva võrra tähtaega ületanud nõuete eeldatavaks krediidikahjuks määrati 100%.

Arvestamata maagaasi nõuete summad (tulevaste perioodide maksetega) diskonteeriti määraga, mida kohaldati reservide aktuaarses arvutuses ja mis võrdub viieaastase või pikema esialgse tähtajaga Läti riigikassa võlakirjade keskmise aastase tulumääraga vastavalt niisuguste võlakirjade viimasele kahele emissioonile.

22.6. Töösuhtejärgsete hüvitistega seotud kohustused

Töösuhtejärgsete hüvitiste arvutamisel, mida ettevõtte peab tulevikus maksma töötajatele kollektiivlepingu alusel, lähtus ettevõtte aktuaarsete matemaatiliste meetodite ja rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite põhjal väljatöötatud metoodikast, kasutades perspektiivse arvutamise meetodit ja proportsionaalse osa meetodit. Arvutustes kasutatakse diskontomäära, mis võrdub viieaastase või pikema esialgse tähtajaga Läti riigikassa võlakirjade keskmise aastase tulumääraga vastavalt niisuguste võlakirjade viimasele kahele emissioonile. Arvutus tehakse iga töötaja kohta eraldi, lähtudes iga aruandeaasta 31. detsembri seisust, ja neid ajakohastatakse igal aastal, sh 31.12.2022. Koos töösuhtejärgsete hüvitiste kohustuste arvutamisega arvestatakse ka tööandja kohustuslikud sotsiaalkindlustusmaksed ja erapensionifondi sissemaksed. Kohustiste arvutustes kasutati Läti Statistika Keskbüroo 2020. aasta andmeid meeste ja naiste keskmise eeldatava ja tegeliku eluea kohta. Arvutustes võeti arvesse ka prognoositavat iga-aastast palgatõusu, tööjõu voolavust ja pensioniiga.

23. Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte

Alljärgnevalt on esitatud peamised arvestuspõhimõtted, mille alusel on käesolev raamatupidamise aastaaruanne koostatud. Neid põhimõtteid on järjepidevalt kohaldatud kõigil esitatud aastatel, kui ei ole märgitud teisiti.

23.1. Koostamise alused

Gasu finantsaruanded on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste aruandlusstandarditega (IFRS) ja IFRSi tõlgendamise komitee tõlgendustega nende kasutamiseks Euroopa Liidus.

Finantsaruanded on koostatud tegevuse jätkuvuse põhimõttel ja soetusmaksumuse meetodil, välja arvatud teatavad materiaalse põhivara klassid, mida mõõdetakse ümberhinnatud väärtuses, nagu kirjeldatud aruande lisades.

Kõik summad on finantsaruannetes esitatud tuhandetes eurodes, kui ei ole märgitud teisiti. Euro on ettevõtte arvestus- ja aruandlusvaluuta.

Raamatupidamise aastaaruanne hõlmab aruandeperioodi 1. jaanuarist 31. detsembrini 2022. Ettevõtte juhatus kiitis raamatupidamise aastaaruande avaldamiseks heaks 30. märtsil 2023. Gaso juhatuse kokkukutsutud aktsionäride koosolek kiitis raamatupidamise aastaaruande heaks pärast audiitori järeldusotsuse ja nõukogu aruande saamist.

Seisuga 31. detsember 2022 vastab ettevõtte suurettevõtte kriteeriumidele Läti raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aastaaruannete seaduse tähenduses.

23.2. Uute ja muudetud standardite ning tõlgenduste kasutuselevõtt

Ettevõttes kasutusele võetud uued ja muudetud IFRS standardid ning tõlgendused

ELis hakkasid 2022. aastal kehtima järgmised uued ja muudetud IFRSid ning tõlgendused, kuid need ei avaldanud käesolevale raamatupidamise aastaaruandele olulist mõju.

- Standardite IAS 16 „Materiaalne põhivara“ ning IAS 37 „Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad“ tsükli 2018–2020 iga-aastased edasiarendused (kõik välja antud 14. mail 2020, kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 14. jaanuaril 2022 või hiljem).

Uued ja muudetud IFRSid ning tõlgendused, mille EL on välja andnud ja vastu võtnud, kuid mis veel ei kehti

Allpool on loetletud standardid, mis on välja antud, kuid ettevõtte raamatupidamise aastaaruande avaldamise kuupäeval veel ei kehti. Ettevõtte kavatses neid standardeid kohaldada juhul, kui need on asjakohased, ja siis, kui

need hakkavad kehtima, kuid ei ole veel täielikult lõpule viinud nende standardite võimaliku mõju esialgset hindamist.

- IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ ja IFRS rakendusjuhendi 2 „Arvestusmeetodite avaldamine“ muudatused (välja antud 12.02.2021, rakendub 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele);
- IASi „Arvestuspõhimõtted, muutused raamatupidamislikes hinnangutes ja vead“ muudatused: arvestushinnangute määratlus (välja antud 12.02.2021, rakendub 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele).

Uued ja muudetud IFRSid ning tõlgendused, mis on välja antud, kuid ELis veel vastu võtmata

- Standardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ muudatused (kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2024 või hiljem): kohustiste liigitamine lühi- või pikaajaliseks (välja antud 23.01.2020); kohustiste liigitamine lühi- või pikaajaliseks – jõustumiskuupäeva edasilükkamine (välja antud 15.07.2020); tingimustega seotud pikaajalised kohustised (välja antud 31.10.2022);
- IFRS 16 „Rendiarvestus“ muudatused: rendikohustus müügi-tagasirendi tehingus (välja antud 22.09.2022, kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2024 või hiljem).

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole ettevõttele eeldatavasti olulist mõju.

23.3. Materiaalne põhivara

Materiaalne põhivara on vara, mida kasutatakse kaupade tarnimiseks ja teenuste osutamiseks kauem kui ühe perioodi jooksul. Ettevõtte peamised põhivaraklassid on hooned ja ehitised, sh gaasijaotustorustikud, samuti seadmed ja masinad, mis on peamiselt seotud tehnilise gaasijaotusega.

Ettevõtte hooned ja ehitised (sh gaasijaotussüsteem) ning seadmed ja masinad on kajastatud ümberhinnatud väärtuses, mis määratakse kindlaks juhataste kinnitatud põhivara ümberhindamise põhimõtetes, arvestades maha akumulieeritud kulumit ja kahjumi väärtuse langusest. Ümberhindamine toimub piisavalt sageli tagamaks, et bilansiline jääkmaksumus ei erineks oluliselt väärtusest, mis määratakse õiglase väärtuse alusel kindlaks aruandeperioodi lõpus. Kogu muud materiaalsel põhivara (sh maad) kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja kahjum väärtuse langusest. Soetusmaksumus sisaldab kulusid, mida saab otseselt seostada vara soetamisega.

Ostetud varad, mis ei ole veel kasutuselevõtuks valmis või on paigaldamisel, liigitatakse lõpetamata ehituseks. Edasised kulud lisatakse vara bilansilisele jääkmaksumusele või neid kajastatakse vajaduse korral eraldi varaobjektina alles siis, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab varaobjektist tulevast majanduslikku kasu ja et varaobjekti maksumust saab usaldusväärset hinnata. Niipea kui lõpetamata ehitus on kasutuselevõtuks valmis, liigitatakse see ümber asjakohasesse põhivaraklassi ja algab kulumit arvestus. Kogu muu remont ja hooldus kajastatakse kasumiaruandes majandusaastal, mil see toimus.

Materiaalse põhivara ümberhindamisel kajastatakse akumulieeritud kulum proportsionaalselt põhivara brutoväärtuse muutusega. Jääkmaksumuse suurenemine, mis tuleneb hoonete, gaasijaotussüsteemi ja seadmete ümberhindlusest, kajastatakse muu koondkasumina ning näidatakse bilansis omakapitali ümberhindlusreservi kirjel. Vähenemised, mis tasakaalustavad sama vara väärtuse varasemaid suurenemisi, kajastatakse ümberhindlusreservis; edasised vähenemised kajastatakse kasumiaruandes. Ülejääk kantakse vara mahakandmisel jaotamata kasumisse. Erinevus vara bilansilise jääkmaksumuse ümberhindamisel põhineva kulumit – mis kajastub kasumiaruandes – ja vara soetusmaksumusel põhineva kulumit vahel liigitatakse igal aastal materiaalse põhivara ümberhindlusreservist jaotamata kasumisse.

Maalt ja lõpetamata ehitistelt kulumit ei arvestata. Muude varade kulumit arvestatakse lineaarsel meetodil, jaotades nende soetusmaksumuse või ümberhinnatud maksumuse jääkmaksumusele vara eeldatava kasutusea lõikes järjekordselt:

	Aastad
Hooned ja ehitised, sh gaasijaotussüsteem	20–100

Masinad ja seadmed	5–30
Muu põhivara	2–15

Vara kasulik eluiga vaadatakse läbi ja korrigeeritakse vajaduse järgi iga aruandeperioodi lõpus. Vara bilansiline jääkmaksumus hinnatakse viivitamata alla selle kaetava väärtuseni, kui vara bilansiline jääkmaksumus ületab selle hinnangulise kaetava väärtuse.

Vara müümisel määratakse kasum või kahjum kindlaks, võrreldes selle bilansilist jääkmaksumust mahakandmisreservist ja müügist saadud tuluga, ning need kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes.

23.4. Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara koosneb peamiselt tarkvaralitsentsidest ja patentidest. Immateriaalse vara kasutusiga on määramata ning see kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja kahjum väärtuse langusest.

Kulumit arvestatakse lineaarselt, et jaotada immateriaalse põhivara soetusmaksumus selle eeldatavale kasulikule elueale. Üldjuhul on immateriaalse põhivara amortisatsiooniperiood 5–10 aastat.

23.5. Mittefinantsvara väärtuse langus

Kõik ettevõtte mittefinantsvarad peale maa on kindlaksmääratud kasuliku elueaga. Amortiseeritavate varade väärtuse võimalikku langust hinnatakse siis, kui sündmused või asjaolud viitavad sellele, et nende bilansiline jääkmaksumus ei pruugi olla kaetav. Väärtuse langusest tingitud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline väärtus ületab vara kaetava väärtuse.

Kaetav väärtus on kas vara õiglase väärtus, millest on maha arvatud müügikulutused, või eeldatav kasutusväärtus, olenevalt sellest, kumb on suurem. Väärtuse languse hindamiseks rühmitatakse varad eristatavate rahavoogude (raha teenivate üksuste) madalaimal tasandil. Vähenenud väärtusega mittefinantsvarade väärtuse võimalikku tõusu hinnatakse igal aruandekuupäeval.

23.6. Finantsinstrumendid

Finantsvara liigitamine

Ettevõtte liigitab oma finantsinstrumendid järgmistesse mõõtmiskategooriatesse:

- need, mida mõõdetakse hiljem õiglas väärtuses (muu koondkasumi või kasumiaruande kaudu);
- need, mida mõõdetakse amortiseeritud soetusmaksumuses.

Liigitus sõltub ettevõtte finantsvara haldamise ärimudelitest ja rahavoogudega seotud lepingutingimustest.

Finantsvara kajastamine ja kajastamise lõpetamine

Tavalisi finantsvarade ostu- ja müügitehinguid kajastatakse tehingukuupäeval, s.t päeval, mil ettevõtte kohustub vara ostma või müüma.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse, kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ning kui ettevõtte annab üle kõik olulised omandiõigusega kaasnevad riskid ja hüved.

Finantsvara hindamine

Esmasel kajastamisel mõõdetakse finantsvara õiglas väärtuses; kui tegemist on varaga, mida ei kajastata õiglas väärtuses kasumiaruande kaudu, lisanduvad sellele tehingukulud, mis on otseselt seotud vara soetamisega. Tehingukulud, mis on seotud õiglas väärtuses kasumiaruande kaudu kajastatava finantsvaraga, kajastatakse kasumiaruandes.

Võlainstrumendid

Võlainstrumentide edaspidine mõõtmine sõltub ettevõtte vara haldamise ärimudelitest ja vara rahavoogude omadustest.

Kõik ettevõtte võlainstrumendid liigitatakse varaks, mida mõõdetakse amortiseeritud soetusmaksumuse kategoorias.

Finantsvarade amortiseeritud soetusmaksumus

Varasid, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, mõõdetakse amortiseeritud soetusmaksumuses. Nendelt finantsvaradelt saadav intressitulu arvestatakse finantstuluna, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Kajastamise lõpetamisel tekkiv kasum või kahjum kajastatakse otse kasumiaruandes muu tulu (kulu) all. Kasumit ja kahjumit valuutakursi muutustest ning kahjumit väärtuse langusest kajastatakse kasumiaruandes muu tulu (kulu) all.

Sellesse kategooriasse liigitusid 31.12.2022 ja 31.12.2021 järgmised ettevõtte finantsvarad:

- nõuded ostjate vastu;
- raha ja selle ekvivalendid;

Kapitaliinstrumendid

Ettevõttel ei ole investeringuid kapitaliinstrumentidesse.

Tuletisinstrumendid

Ettevõttel ei ole tuletisinstrumente.

Finantsvara väärtuse langus

Ettevõtte hindab ettevaatavalt eeldatavat krediidikahju, mis on seotud amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatavate võlainstrumentidega. Kasutatav väärtuse languse meetodika oleneb sellest, kas krediidirisk on oluliselt suurenenud.

Eeldatava krediidikahju hindamine kajastab järgmist:

- sõltumatu ja tõenäosusega kaalutud summa, mis määratakse kindlaks, hinnates võimalike tulemuste ulatust;
- raha ajaväärtus ning kogu mõistlik ja tõendatav teave minevikusündmuste, hetkeolukorra ja tulevikuprognoside kohta, mis on iga aruandeperioodi lõpus kättesaadav ilma liigsete kulude ja jõupingutusteta.

Ostjate vastu suunatud nõuetele, millel puudub oluline finantseerimiskomponent, läheneb ettevõtte lihtsustatult, nagu lubatud IFRS 9-s, ja mõõdab kahjumit väärtuse langusest kehtivusajal eeldatava krediidikahjuga nõuete algse kajastamise ajast:

Kasutatakse kolmeastmelist lähenemisviisi, mis põhineb muutusel, mis on toimunud finantsvarade krediitkvaliteedis pärast esmast kajastamist. Praktikas tähendavad need reeglid, et üksused peavad kajastama otsese kahju, mis võrdub halvenemata krediitkvaliteediga finantsvara 12 kuu eeldatava krediidikahjuga (või kehtivusaja eeldatava krediidikahjuga ostjatelt laekumata nõuete korral). Kui krediidirisk on oluliselt suurenenud, mõõdetakse väärtuse langust pigem 12 kuu eeldatava krediidikahju kui kehtivusaja eeldatava krediidikahju alusel.

Ettevõtte arvutab kahju, mis tuleneb eri vanuses ja tähtaja ületamise ajaga nõuete väärtuse langusest, vastava maatriksi abil.

Finantskohustised

Amortiseeritud soetusmaksumuses finantskohustised on laenu krediidiasutustelt, võlad tarnijatele ja muud võlad ning võlad seotud osapooltele.

Amortiseeritud soetusmaksumuses finantskohustised võetakse esialgu arvele õiglases väärtuses, millele lisandub või millest arvatakse maha otseselt kaasnev tehingukulu. Pärast esmakordset kajastamist kajastatakse finantskohustisi edaspidi amortiseeritud soetusmaksumuses

sisemise intressimäära meetodil. Amortiseeritud soetusmaksumuses finantskohustised liigitatakse lühiajalisteks kohustisteks, kui nende tagasimaksetähtaeg on üks aasta või vähem. Kui tagasimaksetähtaeg on pikem kui üks aasta, kajastatakse need pikaajaliste kohustistena.

Laenu ja laenukulud

Saadud laene kajastatakse esmalt õiglasest väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulud. Edaspidi kajastatakse laene amortiseeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Laenuvõimaluste eest makstud tasud kajastatakse tehingukuludena ulatuses, mil laen või selle osa tõenäoliselt välja võetakse. Laenude kajastamine lõpetatakse siis, kui lepingulised kohustused on täidetud, tühistatud või aegunud. Saadud laenu liigitatakse lühiajaliseks, välja arvatud juhul, kui ettevõtte on tingimusteta õigus lükata kohustise tasumist edasi vähemalt 12 kuuks pärast aruandeperioodi lõppu.

Finantsvarade ja -kohustiste tasaarvestamine

Finantsvarad ja -kohustised tasaarvestatakse ja kajastatakse bilansis netosummana, kui tasaarvestamine on õiguslikult lubatud ning kavandatakse netosumma arveldamist või vara samaaegset võõrandamist ja kohustise täitmist.

23.7. Varud

Varud on bilansis kajastatud kas soetusmaksumuses või netorealiseerimisväärtuses, olenevalt sellest, kumb on madalam. Netorealiseerimisväärtus on tavapärasest äritegevuses kasutatav hinnanguline müügihind, millest on maha arvatud hinnangulised valmistamiskulud ja hinnangulised müügikulud. Materjalide, varuosade ja muude varude soetusmaksumus määratakse kindlaks kaalutud keskmise meetodil. Aegunud, aeglaselt liikuvate või kahjustatud varude kohta on moodustatud eraldis.

23.8. Aktsiakapital ja heakskiidetud dividend

Lihtaktsiad liigitatakse omakapitaliks. Eelisaktsiaid ei ole emiteeritud. Lisanduvad väliskulud, mis on otseselt seotud uute aktsiate emiteerimisega, kajastatakse omakapitalis maksujärgse mahaarvamisenä tulust. Dividendide väljamaksmist ematettevõtte aktsionäridele kajastatakse ettevõtte raamatupidamise aastaaruandes kohustisena perioodil, kui aktsionär dividendid kinnitab.

23.9. Eraldised

Viitvõlgu kajastatakse, kui on minevikusündmusest tulenev juriidiline või faktiline kohustus ja kui on tõenäoline, et selle kohustuse täitmise tulemusena majanduslikku kasu sisaldavad ressursid vähenevad, ning kui kohustuse summat saab usaldusväärselt hinnata.

Kui ettevõtte eeldab, et viitvõlale tehtavad kulutused makstakse osaliselt või täielikult tagasi, kajastatakse nende kulude tagasimaksmist eraldi varana üksnes juhul, kui on samahästi kui kindel, et need tõepoolest tagasi makstakse. Eraldistega seotud kulud kajastatakse kasumiaruandes ilma sissenõutud summadeta.

Keskkonnakaitseeraldised kajastatakse selleks, et korvata enne aruandeperioodi lõppu tekkinud keskkonnakahju. Niisugune minevikusündmusest tulenev kohustus kehtib olenemata ettevõtte tulevikutegevusest. Seega kätkeb keskkonnakahju kõrvaldamine majanduslikku kasu sisaldavate ressursside tulevast vähenemist. Tulevikus vähenevate majanduslikku kasu sisaldavate ressursside eraldiste väärtus määratakse kindlaks eksperdi hinnangu alusel.

23.10. Töötajahüvitised

Palgad ja boonusskeemid

Palgakohustised, sealhulgas mitterahalised soodustused, põhipuhkus ja lisatasud, mis eeldatavalt arveldatakse täielikult 12 kuu jooksul pärast perioodi lõppu, mil töötajad asjaomast teenust osutavad, kajastatakse töötajate teenuste osas kuni aruandeperioodi lõpuni ja mõõdetakse summades, mis kohustiste täitmisel

eeldatavalt välja makstakse. Ettevõtte kajastab lisatasude kohustist ja kulu valemi abil, milles pärast teatavaid korrigeerimisi võetakse arvesse ettevõtte aktsionäridele omistatavat kasumit. Ettevõtte kajastab kohustist, kui see tuleneb lepingulisest kohustusest või varasemast tavast, mille tulemusena on tekkinud faktiline kohustus. Need kohustised kajastatakse bilansis töötajahüvitiste lühiajaliste kohustistena.

Sotsiaalkindlustus- ja pensionimaksud

Ettevõtte teeb riikliku pensionikindlustuse sotsiaalkindlustusmaksleid riiklikku kogumispensioniskeemi kooskõlas Läti õigusaktidega. Riiklik kogumispensioniskeem on kindlaksmääratud sissemaksega pensioniskeem, millesse ettevõtte peab tegema maksleid seadusega kindlaksmääratud summas. Ettevõtte teeb maksleid ka välisesse, kindlasummalise sissemaksega erapensioniskeemi. Ettevõttel ei ole õiguslikku ega faktilist kohustust teha lisasissemaksleid juhul, kui riiklik kogumispensioniskeem või erapensioniskeem ei suuda täita oma kohustisi töötajate ees. Sotsiaalkindlustus- ja pensionimaksud kajastatakse tekkepõhiselt kuluna ning liigitatakse personalikulude hulka.

Puhkusetasud

Kogunenud kasutamata põhipuhkuse väärtuse saamiseks on korrutatud töötajate aruandeaasta viimase kuue kuu keskmine päevapalk aruandeaasta lõpuks kogunenud, kuid kasutamata põhipuhkuse päevade arvuga.

Töösuhtejärgsed ja muud töötajahüvitised

Kollektiivlepingu järgi maksab ettevõtte töötajale töösuhte lõppemisel teatavaid kindlaksmääratud hüvitisi ja eluaegseid hüvitisi neile töötajale, kelle töölevõtutingimused vastavad teatavatele kriteeriumidele. Hüvitisega seotud kohustise summa arvutatakse igal aastal, lähtudes kehtivast palgaastmest ja töötajate arvust, kellel on või tekib õigus neid maksleid saada, samuti aktuaarsetest eeldustest, kasutades proportsionaalse osa krediteerimise meetodit.

Hüvitisega seotud kohustise nüüdisväärtus määratakse kindlaks eeldatava tulevase väljuva rahavoo diskonteerimise teel, kasutades riigivõlakirjade turunäitajaid.

Netointressikulu arvutatakse diskontomäära rakendamiseiga kindlaksmääratud hüvitisekohustise netojäägile. Seda kulu kajastatakse kasumiaruandes töötajahüvitiste kuluna.

Ümberhindlusest saadud kasum ja kahjum, mis tuleneb tööstaažiga korrigeerimistest ning aktuaarsete eelduste muutustest, kajastatakse nende tekkeperioodil muu koondkasumi all. Need kajastatakse omakapitali muutuste aruandes ja bilansis jaotamata kasumina.

Kindlaksmääratud hüvitisekohustise nüüdisväärtuse muutused, mis tulenevad kogumiskeemi muutustest või piirangutest, kajastatakse möödunud tööalase teenistuse kulutustena kohe kasumis või kahjumis.

23.11. Kliendilepingutest saadud tulu

Tuluna kajastatakse tulu, mis tekib ettevõtte tavapärase tegevuse käigus. Tulu kajastatakse tehingu hinna alusel. Tehingu hind on tasu, mida ettevõttel on eeldatavalt õigus saada vastutasuks selle eest, et kontroll kliendile lubatud toodete või teenuste üle on üle antud, välja arvatud summad, mis on kogutud kolmandate isikute nimel. Ettevõtte kajastab tulu siis, kui kontroll kauba või teenuse üle antakse kliendile üle.

Teenuste müük – maagasi jaotamine

Ettevõtte osutab maagasi jaotusteenuseid gaasimüüjatele, kes müüvad gaasi lõpptarbijatele. Teenuste osutamisest saadud tulu kajastatakse

teenuste osutamise perioodil, mis vastab tulu kajastamisele perioodi jooksul, sest kliendid saavad ja kasutavad teenust samal ajal gaasi tarnimisega (jaotamisega).

Liitumistasud

Gaasivõrguga liitumisel peavad kliendid maksma liitumistasu. Juhtkond on jõudnud seisukohale, et liitumistasud ei ole jaotusteenuse pidevast osutamisest eraldiseisev täitmiskohustus ning seepärast käsitletakse neid tulevaste

perioodide tuluna ja kajastatakse tuluna eeldatava kliendisuhete kestuse jooksul. Klientidelt saadud liitumistasusid kajastatakse finantsseisundi aruandes tulevaste perioodide tuluna.

Kuni 2020. aasta aruandeperioodini (kaasa arvatud) kajastati liitumistasudest saadavat tulu 30-aastase perioodi jooksul. 2021. aastal hinnati aga keskmist kliendisuhete kestust uutel eeldustel ja leiti, et see on 20 aastat. Selle muutuse netomõju 2022. aasta aruandeperioodile on tulude kasv 1 821 000 euro võrra (2021: 2 155 000 eurot). Eeldades, et seda tulevaste perioodide tulu arvestatakse keskmise eeldatava kliendisuhete lõpuni, kasvab tulu seoses sellega 2023. aastal 1 425 000 euro võrra, 2024. aastal 1 126 000 euro võrra ja 2025. aastal 733 000 euro võrra.

Finantseerimise komponent

Ettevõttel ei ole lepinguid, milles ajavahemik kliendile lubatud kauba või teenuste üleandmise ja kliendilt makse saamise vahel oleks pikem kui üks aasta. Seetõttu ei korrigeeri ettevõtte tehinguhindu raha ajaväärtusega.

23.12. Muu tulu

Muu tulu sisaldab arvestamata gaasitarbimisest tuleneva kahju hüvitisi ja muid hüvitisi ning tulu varade rentimisest ja juhtimis- ja nõustamisteenustest. Tulu teenuste osutamisest kajastatakse teenuste osutamise hetkel. Renditeenuse osutamiseks kasutatavad varad, s.o väljarenditud varad, kajastatakse materiaalses põhivaras soetusmaksumuses või ümberhinnatud väärtuses, millest on maha arvatud kulum. Kulumit arvestatakse lineaarselt, hinnates iga varaobjekti alla selle hinnangulise jääkväärtuseni vara kasuliku eluea jooksul, kasutades ettevõtte sarnasele varale kehtestatud määrasid.

23.13. Renditehingud

Lepingu sõlmimisel hindab ettevõtte, kas tegemist on rendilepinguga või kas see sisaldab rendisuhet. Leping on rendileping või sisaldab rendisuhet, kui see annab õiguse kontrollida kindlaksmääratud vara tasu eest kasutamist teataval ajavahemikul.

Ettevõtte on rentnik. Renti kajastatakse vara kasutamise õigusena ja sellele vastavate rendikohustistena. Vara kasutamise õiguse kulud koosnevad järgmisest:

- rendikohustiste algselt hinnatud väärtus;
- alguskuupäeval või enne seda tehtud rendimaksud, millest on maha arvatud saadud rendistiimulid;
- kõik esmased otsekulutused.

Vara kasutamise õiguselt arvestatakse kulumit lineaarsel meetodil kuni vara kasuliku eluea lõpuni.

- Rendikohustised kajastatakse arvelevõtmise kuupäeval tasumata rendimaksede nüüdisväärtuses, mis diskonteeritakse rendilepingust kaudselt tuleneva intressimääraga. Rendikohustiste hulka kuuluvad nüüdisväärtuses järgmised rendimaksud:
- fikseeritud maksed, millest on maha arvatud rendimaksetelt saadavad allahindlused;
- muutuvad rendimaksud, mis põhinevad indeksil või määral ja mille esmaseks mõõtmiseks kasutatakse rendiperioodi alguses kehtivat indeksit või määra;
- summad, mida ettevõtte peab tasuma jääkväärtuse garantiide alusel;
- väljaostuvõimaluse korral väljaostuhind, kui ettevõtte on piisavalt kindel, et ta väljaostuvõimalust kasutab;
- rendilepingu lõpetamise trahvid, kui renditingimustega on ette nähtud, et ettevõtte seda võimalust kasutab.

Rendikohustised hinnatakse ümber, kui tulevased rendimaksud muutuvad rendi aluseks oleva indeksi või määra muutuste tõttu, kui muutub ettevõtte hinnang eeldatava kohustise suurusele või kui ettevõtte muudab oma seisukohta seoses väljaostuvõimaluse kasutamisega või rendilepingu pikendamise või lõpetamisega.

Iga rendimakse jaotatakse rendikohustiseks ja sellelt arvestatavaks intressikuluks. Rendikohustise intressikulud kajastatakse rendiperioodil kasumiaruandes.

Lühiajalise rendi ja väikese väärtusega vara rendi korral kajastatakse rendimaksud kasumiaruandes. Lühiajaline rent on rent, mille rendiperiood on 12 kuud või lühem.

Ettevõtte kajastas aruandeperioodil ettevõtte äriotstarbeks renditud sõidukite kasutusõigust tähtajaga viis aastat. Rendikohustised seisuga 31.12.2022 arvatati rendilepingust kaudselt tuleneva määraga. Arvestades nende väheolulist mõju finantsaruannetele, kajastati rendikohustised rendimaksete nüüdispuhasväärtuses, mis koosneb fikseeritud maksetest, millest on maha arvatud rendimaksete allahindlused, ja muutuvad rendimaksed, mille aluseks on fikseeritud ja muutuv intressimäär.

Ettevõtte on hinnanud oma muid rendilepinguid ja käsitleb neist enamikku lühiajaliste lepingutena, sealhulgas asjaolu tõttu, et need võib ettevõtte algatusel igal ajal lõpetada. Ühel pikaajalisel rendilepingul ei ole aga IFRS 16 „Rendiarvestus“ seisukohalt tähtsust, sest see ei mõjuta oluliselt Gaso finantsnäitajaid.

23.14. Kasutusrent, ettevõtte rendileandjana

Kasutusrent on rent, mis ei ole kapitalirent ja mille puhul ei toimu praktiliselt kõigi vara kasutamisega seotud riskide ja õiguste üleminekut.

Kasutusrendi alusel väljarenditud varad kajastatakse materiaalses põhivaras soetusmaksumuses või ümberhinnatud väärtuses, millest on maha arvatud kulum. Kulumit arvestatakse lineaarselt, hinnates iga varaobjekti alla selle hinnangulise jääkväärtuseni vara eeldatava kasuliku eluea jooksul, kasutades ettevõtte sarnasele varale kehtestatud määrasid. Kasutusrendist saadud tulu kajastatakse asjaomasel rendiperioodil kasumiaruandes.

23.15. Seotud osapooled

Seotud osapooltena on määratletud ettevõtte emaettevõtte ja selle suuremad, märkimisväärse mõjuga aktsionärid, ettevõtte või tema emaettevõtte nõukogu ja juhatuse liikmed, nende lähisugulased ning äriühingud, mille üle neil on märkimisväärne mõju või kontroll.

24. Tingimuslikud kohustised

Jaotatava kasumiga seotud tinglikud äriühingu tulumaksu kohustised

Ettevõtte kandis aruandeaastal kahjumit summas 1 751 000 eurot, millel ei ole äriühingu tulumaksuga seotud mõju, sest äriühingu tulumaksu seaduse üleminekusätete artikli 10 kohaselt kaetakse kahjum 31.12.2017 bilansis esitatud jaotamata kasumi arvelt ning selle dividendidena väljamaksmisega ei kaasneks äriühingu tulumaksu kohustist.

Seevastu varasematel majandusaastatel alates 2018. aastast teenis ettevõtte kasumit summas 41 446 000 eurot, mille maksmisega dividendideks kaasneks äriühingu tulumaksu kohustis 10 362 000 eurot.

Aruandeaasta	Kasum Tingimuslikud kohustised	
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
2021	11 545	2 886
2020	8 466	2 117
2019	10 465	2 616
2018	10 970	2 743
	41 446	10 362

Tingimuslikud lepingukohustused

Allolevas tabelis on esitatud lepingulised kohustised seoses kapitaliinvesteeringutega materiaalsesse ja immateriaalsesse põhivarasse aruandeaasta lõpu seisuga.

Kohustised	31.12.2022	31.12.2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Sõlmitud, kuid täitmata lepingud	549	765

26. Sertifitseeritud audiitorühingu töötasu

	2022	2021
	Tuhandetes eurodes	Tuhandetes eurodes
Seadusjärgne audit	14	15
Tasu auditiväliste teenuste eest	–	2
	14	17

27. Bilansipäevajärgsed sündmused

Pärast 31. detsembrist 2022 jätkus Gaso müügiprotsess, mis ei ole käesoleva aruande allkirjastamise ajaks veel lõpule viidud, kuid ei mõjuta Gaso finantstulemusi ega tegevuse järjepidevust.

26. veebruaril 2023 jõustusid määruse nr 833/2014 (mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega Ukraina olukorra destabiliseerimisel) (edaspidi: määrus) muudatused, millega keelati Venemaa kodanikel ja Venemaal elavatel füüsilistel isikutel alates 27. märtsist 2023 kuuluda elutähtsa taristu, Euroopa elutähtsa taristu ja elutähtsate teenuste osutajate omanike või käitajate juhtorganitesse. Neid uusi nõudeid kohaldatakse Gaso suhtes, sest Gaso on elutähtsa taristu omanik. Et määruse nõudeid täita, otsustas Gaso nõukogu 14. märtsil 2023 kutsuda juhatuse liikme kohalt alates 27. märtsist 2023 tagasi Anton Bubenovi ning Läti Vabariigi ettevõtete register vabastas Venemaa kodanikud Jelena Burmistrova, Oleg Tarasovi, Nikolai Vasiljevi, Viktor Valovi and Nikita Pozdnjakovi nõukogu liikme kohalt 27. märtsil 2023, lähtudes Gaso avaldusest ja määruse nõuetest. Nõukogu viie liikme ametist vabastamine ei mõjuta nõukogu volitusi, sest vajalik kuueliikmeline kvoorum on täidetud. Seega on Gaso sanktsioone järginud.

31. detsembrile 2022 järgnenud perioodil ei ole toimunud muid sündmusi, mis mõjutaksid ettevõtte finantsseisundit või -tulemusi bilansipäeva seisuga.

Aktsiaseltsi Gaso juhatus kiitis tegevusaruande heaks 30. märtsil 2023 ja selle allkirjastasid juhatuse nimel:

Ilze Pētersone-Godmane

juhatuse esimees

Baiba Bebre

juhatuse liige

Valdis Mortukāns

finantsarvestusosakonna juht

DOKUMENT ON ALLKIRJASTATUD DIGITAALSELT TURVALISE ELEKTRONALLKIRJAGA JA VARUSTATUD AJATEMPLIGA.